

# BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIX. évfolyam.

Szubotica, 1928. PÉNTEK, június 22.

166. szám

Telefon: Kladóhivatal 8-59 Szerkesztőség 5-10, 8-52, 370.  
Megjelenik mindennap reggel. Ünnepek után és hétfőn is.

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, kladóhivatal és könyvosztály, Szubotica  
Zmaj Jovin trg. 3. (Minerva palota)

## A parasztdemokrata koalíció kivonnul a parlamentből, ha nem kap biztosítékot a teljes jogegyenlőségre

Oriási részvét mellett szentelték be és szállították Zagrebba a meggyilkolt képviselők holttestét — T ezer ember vett részt a gyászmenetben — Szombaton délelőtt temetik Radics Pavlét és dr. Baszariček Gyurót — Radics István állapota rosszabbra fordult — Kezelőorvosai a tüdőgyulladás tüneteit állapították meg — Demonstrációk Zagrebban, Vinkovcin és Splitben — Racsics Punisát átadták a bíróságnak — A gyilkos képviselő önvédelemmel és erős felindulással védekezik

### Az ellenzék nyugalomra inti a népet

Beogradból jelentik: A politikai élet Beogradban csütörtökön még teljesen a szerdai véres események hatása alatt állott. Minden egyéb teljesen háttérbe szorult, még a Bukarestben megkezdődött kisanant konferenciával sem törődik senki. A politikai helyzet a csütörtöki nap folyamán a legkevésbé sem tisztázódott, eddig még sem a kormánypárt, sem az ellenzék nem hozott semmiféle döntést további politikai magatartásáról. Az eddigi politikai ellentéteket nem szüntette meg a sortűz, amivel Radics Punisa képviselő szerdán emberéletet oltott ki. A parasztdemokrata koalíció tagjai váltóztatlanul úgy érzik, hogy obstrukciójuk jogosult volt. A radikálisok pedig, akik pártárnyalatit különbség nélkül elítélik a gyilkosságot, magyarázatot találnak arra az atmoszférára, melyben Radics Punisa büncselekménye megszületett abban, hogy az obstrukciót folytató parasztdemokrata koalíció hónapokon át személyes sértések özönével ingerelte a hangulatot.

A kormány szerint a mostani idő nem alkalmas arra, hogy kormány-

váság és az ezzel összefüggő tárgyalások megindulhassanak.

— *Lehetetlen, Radics Pavle sirja föltött megalakítani az új kormányt* — mondotta az egyik miniszter.

A politikai körök hangulata és érzése szerint

a helyzet kulcsa most Radics István orvosainak kezében van.

Ha a parasztdemokrata koalíció vezérének egészsége helyreáll, egészen más lesz a helyzet, mintha Radics betegségében komplikációk állnak be és a komplikációk lehetősége nincs kizárva. Még három-négy napig tart el, amíg az orvosok biztossá mondhatják Radics betegségéről.

Radics István állapota csütörtökön délelőtt változatlan volt.

Ha Radics felgyógyul, akkor a megoldás lehetősége Beogradban marad és a pártok vezérei egymás közötti tanácskozással intézhetik el a függő kérdéseket, ha azonban az orvostudomány nem tud segíteni Radics betegségén, akkor a megoldás teljesen kiszámíthatatlan.

### A sebesültek állapota

A begradi állami kórházban külön szobákban három súlyos sebesült fekszik. Radics István, dr. Pernár és Grandja Iván. A sebesültek állapotában csütörtökre virradó éjtel és csütörtök délelőtt lényeges változás nem állott be. Radics hőmérséklete állandóan 38 fok,

eszméletlenül van, a látogatókkal, akiket behocsátanak hozzá, néhány szót beszélget és állandóan jó a hangulata,

általában optimista természete győz a betegség okozta szenvedéseken. Dr. Pernár állapota csütörtökön délig javult, csütörtökön délelőtt azonban valamivel rosszabbodott, míg a délelőtt

folyamán állandóan eszméletlenül volt, délelőtt elvesztette eszméletét.

Általános vélemény azonban, hogy Pernárt meg lehet menteni az életnek. Grandja Iván állapota teljesen veszélytelen ugyan, de állandóan elviselhetetlen fájdalomról panaszkodik. A golyó a könyök alatt az alsó karesontot törte át és ez okozza a nagy fájdalmakat. Az orvosi vélemény szerint

Grandja béna marad,

de állapota nem veszélyes.

A képviselők betegágyánál állandóan igen sok politikus fordul meg, nemcsak a saját pártjából, hanem az ellentáborból is és ezenkívül igen sok párthívűk is felkeresi őket.

### Radics Istvánnak megmondják, hogy Pavle meghalt

Szerdán délután Radics István szűkebb környezete és a kórház orvosai megbeszéltek, hogy Radics Istvánnal nem közlik, hogy öccse, Radics Pavle meghalt. Erről a megállapodásról mit sem tudott Dimitrijević Mita, aki szerdán este nyolc órakor szintén meglátogatta Radicsot és beszélgetés közben közölte a halálhírt.

Radics István sirva fakadt, amikor megtudta, hogy hű munkatársa és szeretett unokaöccse áldozatául esett a gyilkos golyónak.

Este tizenegy órakor meglátogatta Radicsot néhány párthíve, akiket Radics azzal fogadott

— *Miért nem akartátok megmondani, hogy Pavle meghalt?*

Macsék azt felelte:

— *Nem is kellett volna ezt még neked megmondani.*

— *Az Isten akarata* — mondotta csöndes hangon Radics — és este már nem beszélt többet barátaihoz.

A képviselők Pernárt is meglátogat-

ták, aki sápadtan fekszik a kórágyon. Látogatóit megismerte és alig hallhatóan

utottogta Bacsevics felé — *Rude, Rude...*

### Radics István családja megérkezett Beogradba

Csütörtökön reggel Zagreből Beogradba érkezett Radics István felesége és lánya, özvegy Vandekárné. Az állomáson dr. Kosutics, Bacsevics és a Radics-párt más vezető tagjai várták. Autón azonnal a kórházba mentek, ahol az orvosok nyomban beengedték a két asszonyt Radics István betegágyához. Radics eszméletlenül volt. A családtagok lehajoltak hozzá, kezet csókoltak neki, néhány szót váltottak vele s aztán eltávoztak a betegszobából.

Radicsné és Vandekárné a kórházban fognak lakni, hogy az ápolásban a kórházi személyzetnek segítségére legyenek.

Radicsot állandóan sokan keresik fel, hogy részvétüket fejezzék ki, azonban az orvosok arra kérik a látogatókat, hogy ne zavarják a nagybetegét. Szűkebb környezetén kívül csak Pribicevics Szvetozart engedték be hozzá, aki Petrovics Nasztázzal jött és több mint egy óra hosszat maradt nála.

Radics Pavle és Baszariček holttestét Zagrebba szállítják

Mint a kormány szerdai kommunikéje jelentette, az elhunyt képviselőket a kormány, az állam halottainak tekintve maga kívánt az eltemetésükről gondoskodni. Ezt azonban — mint jelentettük — a parasztdemokrata koalíció visszautasította s elhatározta, hogy saját költségén temeti el halottaikat. Közben felmerült az a terv, hogy a temetésről Be-

grad város gondoskodik s úgy látszik, hogy ezt a megoldást a parasztdemokrata koalíció is elfogadja.

Radics Pavle és Baszariček holttestét csütörtökön délután öt órakor Beogradból Zagrebba szállítják. Pénteken a Szeljaeski Domban nyilvánosan felravatalezzák és a temetés valószínűleg szombaton lesz. A parasztdemokrata koalíció bizottságot választott, hogy a temetés előkészületeit elvégezzék.

Csütörtökön délelőtt a parlamentben kifüggesztették a parasztdemokrata koalíció gyászjelentését. A gyászjelentésben azt írják, hogy Radics Pavle és Baszariček összeesküvés áldozatai és hogy a gyilkos előre megfontolt szándékkal oltotta ki életüket.

A gyászjelentést a délután folyamán eltávolították a parlamentből.

A parlamentben, ahol csütörtökön valamennyi párt tagjai közül igen sokan tartózkodtak, a parasztdemokrata koalíció tagjai karjukon gyász-karszalaggal jelentek meg és délelőtt tizenegy órakor testületileg vonultak a Krunka ulicai katolikus templomba, ahol az elhunytak lelkiüdvéért gyászmise volt. A misét dr. Matića Pavao, a Radics-párt katolikus papközpont-tagja celebrálta.

A gyászmisén a parlament Beogradban időző tagjai nagyszámban vettek részt. A kormányt Grol Milan közoktatásiügyi miniszter képviselte, a demokrata képviselőket Davidovics Ljuba vezette.

### A pártok részvéte

A földművespárt főbizottságának megbízásából ma délelőtt megjelent a kórházban Lázics Voja elnök, Krajsumovics Koszta titkár, Popovics Milos és dr. Jovanovics Radé vezetőségi tagok és részvétüket fejezték ki a parasztdemokrata koalíciónak. A küldöttek meglátogatták a kórházban Pernárt, aki felismerte a látogatóit és így szólt Lázics Vojához:

— *Látod Voja, olyan nyugodtan ültél, mint egy diák az iskolapadban és mégis elöttek.*

A földművespárthoz tartozó képviselők testületileg vesznek részt Zagrebban a temetésen.

A radikális klubban csütörtökön igen sok képviselő volt bent. Délelőtt rögz-

töztörték klubülést is tartottak, amelyen Szubotics Nikola, Miletics Krszta, Kobaszića Sztevo és mások szóaltak fel. Valamennyien a legélesebben elítélték a merényletet és hangsúlyozták, hogy a radikális pártnak és a klubnak a gazdáttehez semmi köze.

A parasztdemokrata koalíciónak és az elhunytak családtagjainak a radikális klub részvétét fejezte ki

és a klub nevében Szubotics Nikola, Obradovics Dragomir és Mihajlovics Ilija részvétiratót intéztek az elhunytak hozzátartozóihoz. Az ülésen elhatározták azt is, hogy a párt tagjai testületileg vesznek részt a menetben, amely a két képviselő holttestét csütörtökön délután a vasúthoz kíséri.

A szlovén néppárt nevében a párt titkára adta át a parasztdemokrata koalíciónak a részvénytájékoztatót.

— Önöktől elfogadjuk a részvénytájékoztatót.

## Pribicevics szerint a helyzet igen súlyos

A parasztdemokrata koalíció vezetőségének tagjai közül Pribicevics Szvetozár van állandó érintkezésben a nagybeteg Radicesal. Csütörtökön délelőtt, amikor láthatólag mélyen megindulva kijött Radics szobájából, körülvették az újságírók, hogy nála érdeklődjenek Radics állapotáról.

— *Nincs semmi változás* — mondotta szomorú hangon Pribicevics.

Amikor politikai kérdésekről kezdtek érdeklődni, Pribicevics eleinte hallgatott. Később rapszodikusán mondott egyet-mást.

— *A helyzet nagyon nehéz. Nem látom, hogy lehet innen kiutat találni.*

— A beogradi sajtó máris elferdíti az eseményeket. Azt írják, hogy dr. Pernar kezében revolverrel futott ki Racsics Punisa elé.

Ezt nem a beogradi sajtó írja — mondta egy újságíró — hanem ez Racsics Punisa védekezése. Pribicevics erre megjegyezte:

— *Az sem igaz, amit minden lap megírt, hogy Pernar mondta volna Racsics Punisának, hogy rabló. Ez a közbeszólás elhangzott ugyan, de nem tudjuk megállapítani, hogy ki mondta. Az bizonyos, hogy*

*Pernar, akinél pedig írásbeli dokumentumok voltak Racsics Punisa panamairól, egy szót sem szólt.*

En néhány perccel azelőtt, amikor Ra-

ditást — jelentették ki az ellenzéki klubban, ahol a muzulmánok részvénytájékoztatót is elfogadták, ellenben a kormány részvénytájékoztatót visszautasították.

cics a szónoki emelvényre rohant, hogy a gyilkosságokat onnan kövesse el, figyelmeztettem az elnököt, hogy zárja be az ülést, mert az atmoszféra olyan, hogy borzalmas dolgoknak kell történnie.

*Állandóan kaptunk fenyegető leveleket, amelyekben bejelentik a gyilkosságokat.*

Néhány nap előtt *Rajajlovics képviselőnek mondtam, hogy járjon közbe, hogy a parlament egy ideig ne tartson ülést, mert a parlamentben borzalmas dolgokra készülnek.* A fenyegető levelek ellenére a parasztdemokrata koalíció tagjai közül senki sem viselt fegyvert. Pernarnak sem volt revolvere. A legnagyobb gyávaság, amit Racsics Punisa csinált, mert védtelen emberekre lövöldözött.

Egy újságíró utalt arra, hogy 1921-ben, amikor a kommunista képviselők merényletétől tartottak, a képviselőket a parlamentbe való belépésükkor megmozdították. Ezt kellett volna tenni most is — mondotta Pribicevics. — Egyébként emlékezzenek egyik legutóbbi közbeszólásomra — folytatta — amelyben megmondtam, hogy ebben a parlamentben a gyilkosságok pszichológiáját ápolják. Néhány hét előtt még *Marinkovics* Voja büszkén mondta, hogy ebben az országban teljes személyes szabadság van, nem úgy mint a szomszéd országokban, ahol mindennap meggyilkolnak valakit politikai okokból és ime most a parlamentben öldösködnek az embereket.

## Racsics Punisa a fogházban

Racsics Punisát a rendőrség még szerdán délután hat órakor átadta a bíróságnak, ahol a fogházépület egy külön cellájában helyezték el. A bíróság részéről *Milutinovics* Cveta bírót rendelték ki az ügy vizsgálóbírójává, aki szerdán este 6 órától féltízig hallgatta ki Racsicsot. A kihallgatás részleteiről a vizsgálóbíró nem adott felvilágosítást, annyi azonban kiszivárgott, hogy Racsics azzal védekezik, hogy Pernar fogott rá revolvert és önvédelemből és izgatott állapotában követte el a gyilkosságokat. Azt is tudjuk, hogy első kihallgatása alkalmával Racsics Punisa őszintén megbánást mutatott.

Csütörtökön délelőtt Racsics Punisa majdnem egész idő alatt a cellájában a lágyon feküdt és egyik cigarettát a másik után szívta. Délelőtt a foglyot inspicálta Petrovics Milivoj, a beogradi törvény-

szék elnöke, aki a vizsgálóbíró társaságában látogatta meg a foglyot.

A cellában legnagyobb meglepetésére ott találta Bojovics Rada radikális képviselőt, Racsicsnak rokonát, aki kedélyesen beszélgetett a fogollyal.

Megállapították, hogy Bojovicsot egy rendőrségi irnok cédulája alapján engedték be a fogházba, holott a rendőrségnek már semmi intézkedési joga sem volt. A törvényszék elnökének heves összekocanása támadt Bojovicsal, aki nem akart távozni, végre is eltávolították az elnök megtiltotta, hogy a foglyot bárki is meglátogathassa.

A vizsgálóbíró csütörtök délelőtt a kórházban megkezdte a sebesültek kihallgatását. A véres merénylet szemtanúi közül még senki sem kapott idézést a vizsgálóbíróhoz.

## Nyomoz a parasztdemokrata koalíció

A parasztdemokrata koalíció körében nyomozás indult meg, hogy a büntető előkészítésének és elkövetésének feldejtésére nézve anyagot gyűjtsön. Meg akarják dönteni Racsics Punisának azt a vallomását, hogy erős felindulásában szinte öntudatlan állapotban követte el a gyilkosságokat. Az ellenzék adatokat akar produkálni arra nézve, hogy Racsics Punisa készült a gyilkosságra és

Pernar azért akarta lelőni, mert úgy tudta, hogy Pernarnak bizonyítékok vannak birtokában az ő erdőüzleteiről s Radics Istvánra meg Radics Pavlára azért lőtt, hogy a gyilkosság után úgy szerepelhessen, mint aki a nagyszerű gondolat védelmében nyúlt a fegyverhez. A parasztdemokrata koalíció tagjai a szerdai ülés lefolyását akarják a tanuvalloásokból rekonstruálni.

## Radics a délelőtti jól töltötte

Radics egészségi állapota reggel változatlan volt. Kilenc órakor rövid álmából fölébredve, aránylag jól érezte magát.

Az orvosok eltöltötték minden mozgástól

és ez a legkellemetlenebb neki, mert szereti a kezét és fejét mozgatni. Délelőtti kevés látogatást engedtek be hozzá, bár Radics mindenáron beszélni akart politikai barátaival, azonban az izgalom ártalmára van.

Dr. *Gollieb* zagrebi egyetemi tanár, Radics barátja, aki szerdán katonai re-

pülőgépen érkezett Zagrebból Beogradba, délelőtti a következőket mondotta az újságíróknak:

— *A beteg jól érzi magát. De jobban teszik, ha azokat kérdezik meg, akik kezelik. Ők mindent tudnak. Én csak mint barát jöttem el. A beteg egyébként jó kezében van és én ma este visszautazom Zagrebba.*

Öfelsége a király úgy az éjszaka, mint délelőtti folyamán telefonon több ízben érdeklődött Kosztics egyetemi tanárnál Radics István és a másik két képviselő egészségi állapotáról.

## Radics István tüdőgyulladásba esett

Csütörtökön délután félőtkor vitték át Radics István egyetemi tanár, újból megvizsgálta Radics Istvánt és a vizsgálatról a következő orvosi bulletint adta ki:

— *Radics István állapotát még mindig igen komoly. Hőmérséklet 38 fok, érverés 116—120, a vizelet-*

ben nagyobb százalék cukor jelent meg. A tüdőben bizonyos jelek mutatkoznak, amelyekből tüdőgyulladásra lehet következtetni. A beteg kis mennyiségű pezsgőt kapott. Egyelőre nem szabad semmit sem ennie. A délután folyamán a

beteg aludt egy keveset.

Délután öt órakor Radics István állapotáról újabb jelentést adtak ki, amely lényegében ugyanazt tartalmazza, mint a délután folyamán kiadott első orvosi jelentés s szó szerinti szövege a következő:

*Hőmérséklet némileg emelkedett, 38,5, pulzus 115—120. Az újabb*

## Tizezer ember kísérte ki a holttesteket a pályaudvarra

Szerdán délután félőtkor vitték át Radics Pavle és dr. Baszaricsék Gyuró holttestét a beogradi közpórházból a vasúti állomásra, hogy onnan Zagrebba szállítsák. Már jóval négy óra előtt nagy néptömeg gyűlt össze a kórház előtt és egymásután érkeztek a küldöttek és notabilitások, hogy részvétüket fejezzék ki az elhunytak családtagjainak.

Megérkezett Zagrebból a meggyilkolt Radics Pavle özvegye és hét gyermeke, akik közül a legkisebb még öbelfi csecsemő. Baszaricsék özvegye is megjött leányával együtt. A gyászba öltözött családtagok ott sirtak a kórház halottaskamrájában felállított ideiglenes ravatal mellett és odajárultak hozzájuk a részvétlátogatók, többek között Beograd város tanácsa, *Jovanovics* Koszta alpolgármester vezetése alatt, a szerb nőegyletek küldöttsége, a Beogradban időző horvátok és több kulturegyesület.

Egyenegyed öt órakor érkezett meg Radics Rafael beogradi érsek papi ornátusban tizennégy pap kíséretében, akik beszélték a halottat. Félőtkor jött a parlament küldöttsége, elől a parasztdemokrata koalíció, amelynek minden tagja megjelent a gyászszertartáson. A parasztdemokrata koalíció tagjait Pribicevics Szvetozár az özvegyek élé vezette és

a képviselők megindult arccal elvonultak a gyászborult család előtt.

A demokrata képviselők Davidovics Ljuba vezetésével érkeztek, köztük az összes demokrata miniszterek. A muzulmánok *Mehmed Spaho* miniszter vezetése alatt jelentek meg. A kormány radikális tagjai közül csak *Andrics* Vlada volt jelen és a radikális képviselők is aránylag kisebb számban vettek részt a gyászszertartáson. Feltűnt, hogy

a radikális párt küldöttségét úgy állították össze, hogy a centrum tagjai és a Pasics-csoport hívei vettek részt nagyobb számban.

Nem jelent meg a képviselőház elnöke *Perics* Ninkó. Az elnökséget *Hrasnica* al-elnökök és *Valter* és *Popovics* titkárok képviselték.

Valamivel öt óra után kihozták a kór-

vizsgálatnál is nagymennyiségű cukor. A szív működés elősegítésére a beteg megegyeszer pezsgőt kapott. A közvéleményt nagy mértékben nyugtalanította, hogy délután kétszer is adtak ki bulletint, azonban némi megnyugvást hozott, hogy az este folyamán nem merült fel szükség újabb orvosi jelentés kiadására.

ház előtt álló halottaskocsira a koporsókat.

Először Radics Pavle koporsóját hozták vállukon a képviselők, majd Baszaricsék sárgaszínű érekkoporsóját.

A kórház előtt ezrekre nőtt a tömeg, úgyhogy a menetet alig tudták elindítani.

A koporsókat *Iuszonhárom* hatalmas koszoru borította, a parlament nagy, gyászszalagos koszorúja.

A menet a Visegradszka-uccán a *Milos Velikog*-uccán haladt végig, majd a *Nemanya*-uccán át befordult a vasúti állomás fele.

Két kilométer hosszú útvonalon véges-végig tízes sorokban állt az érdeklődő közönség.

Az útvonal mentén

husz-harmincezer ember nézte végig a menetet és a koporsók után tizezer ember haladt.

Időnkint az egyházi funkcionáriusok éreke hangzott fel és a kocsikból, amelyekben az elhunytak családtagjai mentek, feltört a zokogás.

Negyedhatkor a pályaudvar indulás előcsarnokában felállított szarkofagokra helyezték a koporsókat. Először Radics Rafael vezetésével a lelkes kar vonult be az előcsarnokba és helyezkedett el a szarkofagok mögött, majd

Pribicevics és a többi képviselők vállukon behozták a koporsókat. A nagy csarnok pillanatok alatt megtelik gyászolókkal

a két özvegy egymásba karolva, kísért szemekkel állt a koporsó mellett.

Radics Pavle kislgyerekei és Baszaricsék leánya időnkint hangosan felzokogtak. Beszéd nem hangzott el, Radics érsek csak a gyászoló gyerekek zokogásától megszakított csöndben végezte el a szertartást. Az egész alig tartott néhány percig. Közvetlen a kijárat mellett sinen egyedül állt egy teherkocsi, oldalán fekete kereszt. És ez vitte a koporsókat Zagreb felé. A képviselők újból vállukra vették a két koporsót és elhelyezték a vasúti kocsiban.

## Rend és nyugalom mindenütt

A kormány csütörtök délelőtt minisztertanácsot tartott, amelyen Korosec Antun belügyminiszter referált az országban uralkodó állapotokról. A beérkezett jelentések szerint az egész országban rend és nyugalom van. A minisztertanácsról kommunikékat adtak ki, amely többek közt megemlíti, hogy *Vinkovcin a tüntetők megtámadták dr. Milasinovics radikális képviselő házáat, anyagi kárt azonban nem okoztak.*

A minisztertanács után *Andrics* Vlada agrárreform miniszter kijelentette, hogy csak *Vinkovcinban és Sibenikben voltak kisebb kilengések.*

*Kulundzles* Bogoljub postaügyi mi-

niszter újságírók előtt a következőket mondotta:

— Testületileg elmegyünk a temetésre. Információink vannak arról, hogy Radicsék helyesen fogják föl a helyzetet és ők is úgy vélik, hogy Racsics Punisa büntette személyes jellegű. Ismeretes dolog, hogy

Racsicsnak semmi összeköttetése nem volt sem a kormányval, sem a radikális klubbal.

Mint ki nem egyensúlyozott és mániákus ember, néhány nappal ezelőtt egyedül szavazott a klubülésen a klubbizottság felállítására vonatkozó határozat ellen.

## A véres esemény színhelyén

A parlament ülését bizonytalan időre elnapolták és senki sem tudja, hogy meddig tart a parlamenti szünet.

A parlament épületét a rendőrség elzárta a nyilvánosság elől és az épületbe képviselőknél és újságíróknál kivül senkit sem bocsátanak be. A parlament ülésterme le van zárva és a rendőrség a parlamenti őrség közreműködésével gondosan vigyáz arra, hogy a terembe senki se hatoljon be. A rendőrség enge-

délyével csütörtökön néhány újságíró megtekintette a véres esemény színhelyét.

Az ülésteremben már nyoma sem látszik a szerdán történeteknek. A padlót felsurolták, a padokat lemosták, a vérnyomokat teljesen eltüntették.

A kilőt golyók közül csupán egynek látszik a nyoma, ez a golyó a balközép második padsorának a támlájába furdott.

## Pribicevics csak véletlenül menekült meg?

A szemtanúk utólagos nyilatkozataiból megállapítható, hogy

Pribicevics Szvetozár szintén komoly életveszedelemben forgott és

csak a véletlennek köszönheti, hogy nem lett Racsics Punisa áldozata. Több szemtanu szerint ugyanis amikor Radics István már megsebesült, Racsics fegyverével Pribicevics felé célzott, de Baszaricsek, aki a szomszédos emel-

vény mellett egy széken ült és felugorva észrevehetően mondani akart valamit, a fegyver csöve elé került, úgy-hogy a golyó szíven találta. Ha Baszaricsek nem fogja fel a golyót, akkor Pribicevics sebesült volna meg.

## Davidovics találkozása Pribicevicsel

Csütörtökön nagy meglepetést keltett az a hír, hogy

Davidovics Ljuba, a demokrata párt vezére találkozni akar Pribicevics-csel és a találkozás időpontját a

két pártvezér a parasztdemokrata koalíció ülése utáni időben jelölte meg.

Ez a találkozás a parasztdemokrata koalíció ülése után meg is történt.

## A két Radics előre érezte a tragédiát

Az első izgalmak elmúlása után, amelyet a véres merénylet okozott, jelentéktelenebbnek látszó, bár érdekes mellékkörülmények is ismertté válnak a borzalmas üléssel kapcsolatban. Ilyen érdekes és fontos mellékkörülménynek tartják azt is, hogy a parlament szerdai ülésén sem Radics István, sem Radics Pavle, bár az ülés megnyitásától kezdve jelen voltak, egyetlen egy hangot sem hallatnak.

Ez annál érdekesebb, mert az obstrukciós vitában mindketten vezettek a közbeszólásokkal. Szerdán mintha előre érezték volna a tragédiát, mind-

ketten szótlanul ültek a helyükön, amíg a tragédia bekövetkezett.

### Makszimovics Bózsó nyilatkozata

Makszimovics Bózsó volt belügyminiszter az újságíróknak nyilatkozott a merénylettel kapcsolatban. Nyilatkozatában többek közt a következőket mondta:

— Ezt a bűntényt a legélesebben el kell itélni. A parlament elnökének nem lett volna szabad megadni a szót Racsics Punisának olyan tulfutott atmoszférában.

## A parasztdemokrata koalícióhatározatai

A csütörtöki nap legfontosabb politikai eseménye a parasztdemokrata koalíció határozata. Szinte természetesnek látszott, hogy a parasztdemokrata koalíció olyan határozatot hoz, hogy elhagyja a parlamentet. Ilyen körülmények között nagy megnyugvással látták kormánypárti körökben is, hogy a parasztdemokrata koalíció bár határozottan erélyes hangú és kimondja, hogy a parlamentet el fogják hagyni,

nem zárja el a további tanácskozások útját és reményt ad arra, hogy a kétségtelenül meginduló tárgyalások során az állam egysége megerősödve kerüljön ki a szomorú és sajnálatos események sodrából.

Különösen azt tartják megnyugtónak, hogy ezekben az órákban, amikor az áldozatok temetése és Radics István állapotának rosszabbra fordulása alkalmas arra, hogy a lelkekben izgalmat gyújtson,

a parasztdemokrata koalíció határozata nyugalomra int.

A parasztdemokrata koalíció tagjai Radics Pavle és Baszaricsek Gyuró holttestének elszállítása után ülésre gyűltek össze. A gyűlésen, amelyen Pribicevics Szvetozár elnökelt, a koalíció valamennyi tagja résztvett. A tanácskozás este fél nyolckor végződött és arról a következő határozatot adták ki:

Megdöbbenve a szörnyű, előre megfontolt és megszerzett, a világ parlamentárismusának történetében példa nélkül álló bűnténytől, amelyet ez év június 20-ikán a nemzeti szkupstina ülésen hajtottak végre és amelynek áldozatai a mi orvul meggyilkolt társaink, a horvát parasztpárt képviselői és a parasztdemokrata koalíció tagjai: Radics Pavle és dr. Baszaricsek Gyuró, súlyosan megsebesült áldozatai pedig a horvát parasztpárt és a parasztdemokrata koalíció elnöke, Radics István és

társai, dr. Pernar Iván és dr. Grandja Iván, kijelentjük a magunk és az egész becsületes közvélemény megdöbbenését afelett, hogy a kormány mindaddig nem adta jobb belátásának jelét és az egész nép és különösen a horvát nép megnyugtására nem mondott le.

A parasztdemokrata koalíció az egész politikai helyzetről való tanácskozás után egyetértésben megsebesült elnökével, Radics Istvánnal és a koalíció összes tagjainak véleményét figyelembe véve a következő határozatokat hozta:

1. A parlamentbe, amelyben törvényes harcot folytattuk az egyenlőségért és az egyenjogúságért, társaink és vezetőink vére folyt, a parasztdemokrata koalíció nem fog többet viszatérni mindaddig, míg nem adnak teljes reparációt és szankciót és amíg nem teremtik meg a szükséges biztosítékokat és zálogokat a teljes egyenjogúságra és egyenlőségre.

2. Magától értetődik, hogy a mai kormánnyal a parasztdemokrata koalíció nem tart fenn semmiféle viszonyt és visszautasítja a felajánlott anyagi kártérítést társaink és közéleti munkatársaink, a megölt családapák pótolhatatlan életéért. A parasztdemokrata koalíció annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy a nép a saját erőiből biztosítani fogja az el-esett áldozatok családtagjainak megélhetését.

3. Felhívjuk és kérjük a népet, hogy a mai súlyos órákban őrizze meg a szükséges nyugalmat és tartsa meg teljes bizalmát a parasztdemokrata koalíció vezetői és képviselői iránt, akik megfelelő időben közzé fogják tenni végleges határozataikat a sorsdöntő eseményekkel kapcsolatban.

4. A parasztdemokrata koalíció legközelebbi ülését Zagrebban fogja megtartani.

## Öfelsége az esti órákban meglátogatta a sebesülteket

Öfelsége Alekszandar király csütörtök este fél hétkor meglátogatta a kórházban a sebesült képviselőket. Rövid ideig tartózkodott Pernar és Grandja betegágyánál, majd

Öfelsége huszonöt percig tartózkodott Radics István szobájában.

Az este nyolc óra után kiadott jelentések szerint mind a három beteg állapotát kielégítő és Radics István hőmérséklete 37.5-re, érverése pedig 114-re esett le.

A kormány tagjainak csütörtök esti értekezlete

A kormány tagjai csütörtökön az esti órákban konferenciát tartottak, amelyen Korosec belügyminiszter beszámolt az ország minden részéből beérkezett jelentésekről. Ezek szerint

az országban mindenütt rend és nyugalom van, csupán a dalmát és horvát tengerparton észlelhető, hogy a külföldi fiúvendégek nagy számban hagyják el az országot.

A konferencia után a radikális és demokrata miniszterek külön-külön értekezletet tartottak. Az esti órákban a kormány tagjai közül Korosec belügyminiszter és Grol Milán közoktatásiügyi miniszter voltak audiencián Öfelségénél.

Elkobozták a Recset és a Novosztit

A beogradi rendőrség csütörtökön elkobozta a Pribicevics-párt hivatalos lapját, a Recset, ugyszintén a Novosztit is.

## Tüntetések Zagrebban

Zagreből jelentik: Zagreb még mindig a szerdai véres parlamenti események hatása alatt áll. Az éjszaka folyamán két óráig nagy tüntetések voltak, amelyben mintegy tízezer ember vett részt. Éjfél felé a tüntetők kezdtek szétszéledni és csak a fiatalabbak és a munkások folytatták tovább a tüntetéseket, amelyek több helyen

igen viharosak és véresek voltak.

A tüntetők a Zrinyevacon és a Marktéren összeültek a rendőrökkel és az összetűzésnek több sebesülte van.

Tizenhét rendőr és nagyszámu tüntető megsebesült.

A tüntetők leginkább az Arko-féle líkőrgyárban tettek nagy kárt, betörték a gyár és az összes épületek ablakait, mert mint ismeretes, Arko Sándor gyáros Vukicsevics kívánságára a horvát gyárosok szövetségét a kormány szolgálatába akarta állítani és egy új horvát pártot akart alakítani.

Csütörtök reggel a köz- és magánépületekre kitűzték a fekete zászlókat. A Zrinyevacon levő Paraszt-Otthon homlokzatát fekete drapériákkal vonták be. A Paraszt-Otthonban tartózkodnak a Beogradból visszaérkezett horvát parasztpárti képviselők, akik állandóan tanácskoznak Predavec-cel, aki mint első alelnök egyelőre teljhatalmulag intézi a horvát parasztpárt ügyeit.

A két meggyilkolt képviselő holttestét pénteken reggel hat órakor érkeztek Zagrebba. A holttesteket díszmenetben a Paraszt-Otthonban fogják szállítani, ahol felavatolozzák. A temetésről a horvát parasztpárt gondoskodik.

A városban egyébként semmi másról nem beszélnek az emberek, csak a szerdai véres merényletről. A lapok félórán-

kint rendkívüli kiadásokat adnak ki, amelyeket percenként szétkapkodnak.

A Paraszt Otthon előtt állandóan ezrekre menő tömeg tolong. A horvát parasztpárt este hét órára gyűlést hívott egybe a Paraszt Otthonba.

A városi képviselőtestület pénteken délelőtt gyászülést tart.

A tartományi választmány csütörtökön délelőtt gyűlést indított a meggyilkolt képviselők családtagjai részére és néhány óra alatt több százezer dinárt összeszedtek. A horvát parasztpárt vezető ségéhez és a meggyilkoltak családtagjaihoz csütörtökön a belföldről és külföldről óriási számmal érkeztek a részvétél-iratok.

A horvát képviselők szerint a helyzet egyetlen kiútja: a választás

Sibenik dr. volt miniszter nyilatkozatot tett, amelyben a következőket mondja:

— A rémes bűntett oly helyzetet teremtett — mondotta Sibenik dr. — amelynél súlyosabb az utóbbi tíz év alatt nem volt. A mai parlament semmiesetre sem maradhat meg, mert oda horvát ember nem teheti be a lábát. A választásokat semleges kormánynak kell levezetni. Legyen egy öreg egyetemi tanár, vagy egy nyugalmazott tábornok a miniszterelnök, az mindegy, a fontos az, hogy ne legyen a miniszterelnök egy szerbiai politikai párt tagja. Miután a mostani rendkívül felhevült atmoszférában nem lehet választásokat tartani, a szkupstina üléseit el kell halasztani október elséjéig és akkor kell kiírni a választásokat. Addig remélhetőleg begyógyulnak majd a fájó sebek és a szenvedélyek is lehiggadnak.

## Az események hatása Dalmáciában

Dalmáciából nagy tüntetésekről érkeznek hírek. Ugy Sibenikben, mint Splitben uccai felvonulások voltak, de véres összeütközésre nem került sor. Splitben minden házon gyászlobogó leng, a színházban és a mozikban szerdán nem tartottak előadást, ugyszinten a kávéházak is beszüntették a zenét.

Csütörtökön délelőtt tíz órakor Szent Ferenc-templomban istentiszteletet tartottak Radics István életbenmaradásáért és a halottak lelkiüdvéért. A mise után a parasztpárti szervezetek értekezletre gyűltek össze, majd felvonultak a főlegjobb utvonalakon. A felvonulásban résztvettek a horvát federalisták is. A tüntetők Radicsot éltették és azt kiabálták:

— Le a gyilkosokkal...! Ellen Pribicevics...! Ellen Radics...!

A horvát federalisták értekezlete

A zagrebi federalisták ülést tartottak, amelyen dr. Pavelics Ante képviselő nagy beszédet tartott. Beszédében Radics István érdemeit sorolta fel. A federalisták egyébként mindenfelé résztvesznek a horvát parasztpárt tüntetéseiben...

Ljubljanában közös értekezletet tartottak a pártok

Ljubljanából jelentik: A szlovén főváros higgadtan fogadta az eseményeket, rendezavarás nem történt. Valamennyi pártszervezet közös értekezletet tartottak, amelyen állásfoglaltak a merénylettel szemben.

A parasztdemokrata koalíció szubotica szervezete is résztvesz a zagrebi temetésben

Szubotica épp úgy, mint a Vajdaság valamennyi városi és legeldugottabb faluja is csütörtökön még mindig a parlamentben történt revolveres merénylet hatása alatt állott. Csütörtökön reggel alig akadt az uccán olyan ember, aki kezében ne szorongatott volna ujságot, egyes helyeken kisebb csoportosulások támadtak és az újabb, különböző uton-módon szerzett értesüléseket cserélgették ki. Később a lapok szerkesztőségei ellen indult ostrom újabb hírekért és a kíváncsiak tömege egyre szaporodott, különösen azután, hogy elterjedt Radics István halál-

híre is. Ez a hír, bár a hivatalos és autentikus jelentések megcáfolták, még a délutáni órákban is tartotta magát. A Bácsmegeyi Napló szerkesztőségében szintén percenként csegett a telefon:

— Igaz, hogy meghalt Radics?

Mindenki Radics István iránt érdeklődött és az a válasz, hogy a pártvezér állapotában némi javulás is beállott, megnyugtatta a kedélyeket.

Szubotica egyébként, bár a legnagyobb megdöbbenéssel fogadta a borzalmas csemény híret nyugodtan és higgadtan tett tudomást a történekről. Rendezavarás nem történt és a rendőrségi óvintézkedések teljesen feleslegeseknek bizonyultak.

A szubotica helyi pártszervezetek közül csupán a parasztdemokrata koalíció klubjában volt mozgalmas élet. A klubot a párthivek nagy tömegekben keresték fel, hogy híreket kapjanak a pártvezér állapotáról.

A parasztdemokrata koalíció helyi szervezete csütörtökön délután ülést tartott. Az ülésen elhatározták, hogy szuboticon a meggyilkolt temetésének napján Szubotican a Szent Teréz templomban fél tíz órai kezdettel ünnepélyes requiemet tartanak, amelyen az összes kulturális egyesületek képviselői résztvesznek. Pénteken ragasztják ki a parasztdemokrata koalíció szubotica szervezetének plakátjait, amelyben

arra kéri a kereskedőket, hogy szombaton délelőtt kilenctől-tíz óráig a gyászistentisztelet ideje alatt tartsák zárva az üzleteiket.

Az ülésen elhatározták még, hogy az áldozatok temetésén a szubotica párt-szervezet is képviselteti magát és korszorut helyez a meggyilkolt képviselők sírjára.

Noviszadon a gyász jeléül az összes kávéházakat bezárták

Noviszadról jelentik: Noviszadon a rendőrség intézkedésére szerda este kilenc órakor valamennyi nyilvános helyen záróra lépett életbe és az összes vendéglőket és kávéházakat kilenc órakor bezárták. Zene, mozi egyáltalán nem játszhatott. Az úción késő éjjelig óriási embertömeg hullámozott, amely izgatottan várta a lapok rendkívüli kiadásait. Csütörtökön reggel a városházára a gyász jeléül kitűzték a fekete lobogót.

## Kétévi fegyházra ítélték a cservenkai postáskisasszonyt

Csalást és okirathamisítást követett el

Szomborból jelentik: A szombori törvényszék dr. Skrabalo-tanácsa csütörtökön tárgyalta Hartwein Jolán cservenkai postáskisasszony bűnügyét, akit az ügyészség csalás és magánokirathamisítás büntetvével vádolt. A postáskisasszonnyal együtt a vádlottak padjára kerültek mint tettestársak: Schmidt Péter és Wegehing Steván, a cservenkai cukorgyár két szolgálója is.

A vádirat szerint a cservenkai cukorgyár a táviratait, melyeket a postán továbbított, nem azonnal a feladásnál fizette ki, hanem, miután naponként több táviratot adtak fel, a postáskisasszony által kiállított jegyzéken összegezve mindennap végén számolták el. A táviratokat a gyár napközben a két szolgálóval küldte be a faluban lévő postahivatalba vagy telefonon adta le. A leadott táviratok jegyzékéről kiállított másolatot a postáskisasszony úgy állította ki, hogy azon mindig a ténylegesnél több feladott távirat volt feltüntetve és a távirat után fizetendő összeg is meg volt hamisítva. A gyár, ahol ebben az időben nagyon gyenge volt az ellenőrzés, mindennap kiadta a másolatot feltüntetett összeget, a másolatokat azonban a postán nem írták alá, csak lebélyegezték. Hartwein Jolán 1925 januártól augusztus hónapig fizette ezeket a manipulációkat és a gyárban havonként tizenöt-huszezer dinárral fizettek ki többet a táviratokra, mint amennyit az tényleg kitért.

A tárgyaláson Hartwein Jolán beismerte, hogy magánokirathamisítást követett el, ellenben a csalást tagadta. Elmondta, hogy a két szolga állandó könyörgésére tette, hogy a távirat számláról kiállított másolatot a ténylegesnél nagyobb összeget írt be, mivel azt mondták nekik, hogy a gyárban a másolatokat kiadás után elkönnyvelik és megsemmisítik. Neki személyesen semmi haszna ebből nem volt és ő több ízben megtagadta a két szolga kérését, de azok mindig öngyilkossággal fenyegetőztek. Kérte Dupszki Steván gyárigazgató kihallgatását, aki neki, amikor a csalás kiderült, azt mondta, hogy vállaljon mindent magára, mivel a gyár tisztviselőinek hanyagsága az oka mindennek és akkor nem jelentik fel.

Schmidt és Wegehing szolgálak tagad-

ták, hogy bármily részük lett volna a csalásban és hogy ők erre kérték volna Hartwein Jolánt. A bíróság kihallgatta a gyár több tisztviselőjét és Gaier Jován, a noviszadi posta volt inspektorát és a tanuk vallomása alapján csalás és magánokirathamisítás büntetvében büntönsék

mondta ki Hartwein Jolánt és ezért két évi fegyházra ítélte, míg a két szolgát bizonyítékok hiányában felmentette.

Csovics Mladen főügyész a két szolga felmentése miatt felebbezett. Dr. Nikolic György, Hartwein védője szintén felebbezett az ítélet ellen.

## Felmentették a sikkasztással vádolt pacsiri állomásfőnököt

Rajtély marad a pacsiri vasúti kasszarablás

A szubotcai törvényszéken csütörtökön tárgyalta dr. Vasziljevics Ljuba elnökhelyettes büntetőtanácsa Komlenov Dusan pacsiri állomásfőnök bűnügyét. Komlenov hivatali sikkasztással volt vádolva.

Az eset előzménye az, hogy ez év február 3-ika és 4-ike közötti éjjel ismeretlen tettes kirabolta a pacsiri állomás pénztárát, ahonnan 15.896 dinárt vitt el. A szubotcai vasúti rendőrség részéről megindult nyomozás csak annyit állapított meg, hogy az állomás pénztári helyiségében levő Wertheim-szekrény zárán külső erőszak nyomai nem látszanak. A hivatali helyiségben nem volt semmi rendtelenség. A szoba ajtaja nem volt feltörve, hanem kulcsal nyitották ki. Mindezek a körülmények arra engedtek következtetni, hogy a rablást a helyi viszonyokkal ismerős ember követhette el. A nyomozást irányító hatóságok előtt az a gyanu merült fel, hogy a pénzt Komlenov Dusan állomásfőnök maga vette ki a kasszából és úgy tüntette fel az esetet, mint-ha betörő járt volna a pénztárhelyiségben, azután a gyanu elhárítása céljából ismeretlen tettesek ellen tett feljelentést. Az állomásfőnököt akkor le is tartóztatták és átadták az ügyészségnek. A vizsgálat megejtése után az állomásfőnököt szabadlábra helyezték a főtárgyalásig, amelyet csütörtökön tartottak meg.

A tárgyaláson a közzéadott Makszimovics Szevetiszlav államügyész képviselte, míg a vádlottat Dimitrijevicz Drágó dr. ügyvéd védte.

A vádlott elmondta, hogy harminckilenc éves, nős, főnöke volt a pacsiri állomásnak és jelenleg Veliki-Kikindán teljesít szolgálatot. Az elnöknek arra a kérelmére, hogy megorrótta az ellene emelt vádat és hogy büntönsék érzi-e magát, kijelentette, hogy a vádat megértette, de nem érzi magát büntönséknek. Elmondta, hogy a Wertheim-kasszában a kérdéses időben 15.896 dinár készpénz volt. A szabályok szerint minden állomás köteles a bejövő pénzt még aznap legkésőbb másnap a vasúti igazgatóságnak beszolgáltatni, ő azonban

nem továbbította a pénzt az igazgatóságnak, mert pályamunkások dolgoztak az ő szakaszán és írásbeli engedélyt kapott az igazgatóságtól, hogy a pénzt az állomáson tarthatja a munkabérek kifizetése végett. Szombaton este nyolc óraker dolgát végezve, bezárta a pénztárt, továbbá a hivatali helyiséget és felment az emeleten levő lakására. Éjjel három óraker egy vonatot kellett fogadnia, ezért felkelt, hogy szolgálatát teljesítse. Több utasnak kiadta a jegyet és amikor a vonat elhagyta az állomást, ismét felment a lakására és lefeküdt. Hat óraker reggel ismét egy vonat volt. Ez alkalommal jött rá, hogy az éjjel kirabolták a kasszát. A jegykiadásnál ugyanis aprópénzre volt szüksége, ezért a pénzszerényt felnyitotta, hogy onnan aprópénzt vegyen ki és ekkor a legnagyobb megdöbbenéssel látta, hogy az egész pénzt elvitték és csak néhány száz dinárt hagytak ott, ami mint óvadék külön volt kezelve. A kassza rendes módon be volt zárva és nem látott a kassza külsején sem karcolást, sem egyéb nyomot, ami arra mutatott volna, hogy a szerényt erőszakkal nyitották ki. Az eset felidézése után telefonon felhívta a sztaramoravical állomásfőnököt és kérte, hogy miután ő nagyon izgatott, tegyen jelentést a szubotcai vasúti komeszériátusnak, valamint a vasúti igazgatóságnak.

Az elnöknek arra a kérdésére, hogy mikép nyithatták ki a kasszát, azt felelte, hogy az ő nézete szerint csakis alkules segítségével. Amikor ő a kasszát bezárta, a kulcsot nadrágtaszkebe tette és a ruhadarab, amikor lefeküdt, állandóan az ágya melletti széken volt. A kulcsot tehát senki ki nem vehette onnan. A vádlott emiatt tett egy táviratot, amely a betörés napján reggel KaraVukováról érkezett és amelyben az volt jelezve, hogy egy főmérnök érkezik majd oda munkások kifizetés végett és ezért tartsák készen a pénzt. Ezt a táviratot nem ő vette át, hanem Toman Gyula vasutas, aki a gyurgyevi szállás állomás-előjárója. Később kiderült, hogy KaraVukova állomás ilyen táviratot nem adott fel, vádlott ha-

tározottan kijelentette, hogy a pénzt nem ő vette ki és nem tudja, hogy ki a tettes. Felemlítette, hogy ugyancsak a pacsiri állomás azóta június 2-án újból követték el a betörést. Ennél a második betörésnél 37.000 dinárt vittek el. Ezzel az alkalommal is hasonlóan járt el a betörő, vagyis a vaskasszán semmiféle erőszak vagy feszítés nem volt látható. Amikor ez történt, ő már Kikindán tartózkodott és nem is járt Pacsiron. Valószínűnek tartja, hogy mindkét betörést ugyanaz az ember követte el, de hogy ki, azt nem is sejtí.

Toman Gyula állomáselőjárót hallgatták ki ezután tanuként. A lopásról nem tud semmit. Elmondta, hogy ő vette át reggel kétkor szombaton a pacsiri állomáson a KaraVukováról érkezett táviratot, amelynek az volt a tartalma, hogy délután munkásfizetés lesz. A távirat »K. U.« jelzéssel jött, ami KaraVukova távirati jegye. A lopás éjszakáján egy kollégájával Szubotcán tartózkodott és a lopásról csak másnap értesült.

Stassz Géza vasutas, a Horvácki-szállás állomáselőjárója arról tett vallomást, hogy Tomannal együtt volt a betörés éjszakáján, jártak a Korzó-kávéházban, a Sesi Sesi vendéglőben és Toman panaszkodott, hogy mindössze négy dinár pénze van. A lopás körülményeiről nem tud felvilágosítást adni.

Buksa Teofil sztaramoravical állomásfőnököt hallgatták ki ezután tanuként, aki elmondta, hogy legnagyobb meglepetésére a pacsiri állomás főnöke február 4-ikén reggel jelentette neki, hogy a vasúti pénztárt kirabolták.

Rösa Ferenc pacsiri lakatos tette a leglényegesebb vallomást, amennyiben elmondta, hogy amikor a csendőrség elhívta őt az állomásra, megállapította, hogy a harmadosztályú váróterem ajtaját alkulesal kinyitották. Ebből a váróteremből ajtó vezet arra a folyosóra, ahonnan a pénztárhelyiségbe lehet jutni. Megvizsgálta a Wertheim-szekrény zárát is. A zárát a hatósági személyek előtt szétszedte és megállapította, hogy a pénzszerény zárát nagyon finom alkulesal nyitották fel. Ezt az alkulesal nyitották meg, amelyek a finom művi zártól alkuleszelein voltak láthatók. Határozottan kijelentette, hogy a pénzszerényt nem az eredeti kulccsal nyitották fel.

Néhány lényegtelen tanuvallomás után a bíróság befejezte a bizonyítási eljárást és a perbeszéd után a bíróság meghozta ítéletét, amely szerint a vádlottat felmentik, mert bűnössége ellen semmiféle bizonyíték nem merült fel.

Makszimovics államügyész az ítélet ellen felebbezést jelentett be.

## A le jobb hirdetési orgánom a „BÁCSMEGYEI NAPLÓ“

### Az áldozat

Írta: Tereszony György

Erős, napbarnított ember volt, szürke vadászruhájában, a fegyver hanyagul a balvállára vetve, jobbra a leány derekát övezte át.

A fácnos csapásán haladtak. A nap lefelé hajlott már, a szederindás sűrűségéből biborszínű sugarakat szűrtek át a lombok, madarak surrogtak fejük felett, szállást keresve már éjszakára.

— Fáradt vagyok — sóhajtott a leány.

— Talán pihennék — válaszolt a férfi és megállott.

Elomlón, a gyenge és megadó nőieség bájával simult oldalához a karcu alak.

A férfi lenézett rá. Szőke hajára, mely úgy kuszáldott el mellén, mint a földre hajló buza aranykévéje, látta a nyak finom vonalát, a vállakat, érezte a gyöngye test reszketését és elmosolyodott.

— Ugyan... Ilyke... beteg talán?

— Nem — hangzott a válasz — de olyan különös ez így... Én, meg maga...

— Miért volna különös? — kacagott fel a férfi, — semmi furcsa nincs ebben. Talán az, hogy hazaviszem a kálitkámba az asszonyomat, aki az én szép madaram lesz ott... paradicsom-madár...

A leányt ismét elfogta az a félelemmel vegyes szédülés, amit annyiszor érzett már, mikor csak a mellett a férfi mellett állott.

Fiatal volt, alig tizenhét éves. A mult őszön került csak haza a városi intézetből édesapja mellé, ki a szabad

ég alá, a gesztesi grófok erdőinek főintézői kuriájába. Itt ismerkedett meg Gyulával, az erdőmérnökkel. Egy házi-bálon történt a dolog, amikor együtt volt az intézőnél a környék urinépe, a szomszéd körorvosok, Sárrétról a jegyző és a pap.

Gyula, a Vértessy-familia sarja, jól a harmincon tul. Valamikor tiszt volt és könnyen felkeltette a szép lona érdeklődését.

A mérnök multját titokzatos fátyol takarta. Zárkózott, szótlan ember, elvonultan élt, járta az erdőt és nem barátkozott senkivel.

A leány figyelme hamarosan a szomoru, barna ember felé fordult.

Nyár elején, egy tiszta reggelen Ilyke az intézői kuria ámbitusán öntözte a virágokat. Akkor már valami barátság-féle is volt közöttük, amolyan pajtáskodó viszony. Ezen a nyári reggelen Vértessy odaléptette paripáját a tornác korlátjához.

— Einye... — kezdte mosolyogva — valamit elfelejtettem mondani magának...

Leszállott a lóról és felhaladt a lépcsőn.

— Mit akar mondani? — mosolygott gyanuatlanul a leány.

A mérnök ott állott a lehajló lonc-dák iver alatt, hatalmas alakját körülöntötte a fény, arca nem is látszott,

csak a hangját hallotta, a mély orgonabugást, melynek zengése a szívéig hatott.

— Igen — folytatta nyugodtan a férfi — azt, hogy szeretem magát...

— Oh!... sikoltott fel a leány.

— Legyen a feleségem — folytatta rendületlenül.

Egy ideig szótalanul állottak szemben egymással, azután a mérnök meghajította magát, gyors lépésekkel lefutott a lépcsőn, felpattant lovára és elvágtatott.

Ettől fogva nem esett több szó közöttük a dolgról. Vértessy úgy viselkedett, mint vőlegény. Nem udvarolt nagyon sokat, nem becézgette és nem rajongta körül választottját. De határozott maradt, mintha közöttük el volna régen intezve minden. Nyár végén megkérte a kezét. Az apa örömmel mondott igent, a leány pedig néma és tehetetlen zsibbadtságot érzett, amikor először ölelték át az erős karok és a családi vacsorán, az eljegyzéskor homlokon csókolta a férfit.

...Most is a fácnos ösvényen, vőlegénye mellére borulva ez a furcsa érzés szorította a szívet.

— Szeretni fog-e? — kérdezte.

— Szeretem — felelte egyszerűen.

— Tud-e szeretni maga? — kérdezte megint a leány — egyáltalában szeretett-e már életében?

## Akar Ön jó és olcsó könyvet?

Akkor fáradjon be a „Bácsmegyei Napló“ könyvosztályába, ahol a legmagasabb igényeket is kielégítik

— Kis bohó — hangzott a felelet. A mérnök nyugodtnak látszott, le is vette válláról a fegyvert és a závarzatot vizsgálta.

— Töltve van? — kérdezte a leány.

— Mindig — volt a válasz.

Ekkor a tisztás szélén, egy barna tölgy tövében, ott, ahol az árnyék kerülete pusztá földet rajzolt a körülölyő rét szőnyegére, kis, fürgé állat jelent meg.

— Nini!... — kiáltott fel a leány — mókus!... kis mókus... jaj de szép...

A férfi felpillantott.

— Igen — mondotta és tovább vizsgálta a puskát.

— Fogja meg — szólta a leány.

— Minek? — pillantott fel a fegyverről közömbösen a mérnök.

— Mert szép...

A mókus még mindig mozdulatlanul ült a földön és a kopár agyagtányéron vörösbarna foltnak, odahullott falevelnek látszott.

Ebben a pillanatban a mérnök szeme felvillant... a leány elrémülve nézte. Hirtelen fölmérte a távolságot, az alkak összezárultak és a két acélkar lövésre kapta a puskát.

Kiáltani akart, de megfagyott mellében a szív.

A lövés eldördült.

— Nos? — szólta a férfi.

— Semmi... — kocogtak össze a leány fogai. Összeborzadt és szó nélkül megindult visszafelé. Az ösvényen meggyorsította lépteit, azután futni kezdett, kétségbeesett, fuldokló meneküléssel, hazafelé...

— Ily!... Ilyke!... — hangzott sokáig háta mögöl a kiáltás.

...De a leány nem nézett vissza többé.

## Panamával gyanúsították meg a Bethlen-kormányt a magyar parlamentben

Bethlen miniszterelnök beszéde nyomán óriási botrány tört ki a gyufajavaslat tárgyalásánál

Budapestről jelentik: A képviselőház csütörtöki ülésén viharos jelenetek közt tárgyalták az ugynevezett gyufajavaslatot. Gaál Gaszton szólalt fel a javaslat ellen és beszédében főleg azt hangsúlyozta, hogy a kormánynak nem lehet joga egyes vállalatoknak privilégiumot adni, hanem egyforma mértékkel kell mérni minden felé. Ezután

a javaslattal kapcsolatban felszínre került panamahirekkel foglalkozott Gaál Gaszton

és kifejtette, hogy a modern közgazdasági életnek megvannak a maga eszközei, amelyeknek elhasználása mellett sohasem lehet felderíteni az igazságot. A baloldal zajos helyeslése közben jelentette ki, hogy minden embernek a maga egyéni jóizlése dönti el azt, hogy mi a panama. Hivatkozott ezután arra, hogy a pénzügyi kompaszban a legkülönbözőbb állami funkcionáriusok és a képviselők egész sorának a neve szerepel és ez a magyarázata annak, hogy mi ad háttérrel a kormánynak ahhoz, hogy ilyen javaslattal jöjjön a parlament elé. Önkéntelenül felvetődik a kérdés — mondotta Gaál Gaszton — hogy nincs-e a javaslat mögött valami a háttérben.

Ma már nyíltan beszélnek arról, hogy ennél az üzletnél pártkassza-kombinációk is közrejárhattak.

Ez a javaslat egy úszorakölcson, amely alázza a magyar állam tekintélyét és rontja az állam hitelét. Nem szavazza meg a javaslatot, mert mögötte bizonyos befolyás van és erről beszél már az egész világ.

Bethlen miniszterelnök ingerülten kiáltotta Gaál Gaszton felé:

— Tudatosan terjesztik, hogy érveket szerezzenek maguknak!

Gaál Gaszton: A lapokban is megjelent.

Bethlen miniszterelnök: Tisztességes emberek hírnevét így akarják lejáratni!

Gaál Gaszton: Móddjában áll a kormánynak, hogy bíróság elé állítsa a cikk íróját. Végül kijelentette a szónok, hogy nem akadt még emberre az egységes pártban sem, aki ne találna szerencsétlennek ezt a javaslatot.

Bethlen István gróf miniszterelnök azonnal válaszolt Gaál Gasztonnak és felszólalása óriási viharokat váltott ki. Kijelentette Bethlen, hogy nem akar a javaslathoz érdemileg hozzászólni, csak azt jelenti ki kategorikusan, hogy ezzel a tranzakcióval kapcsolatban

senki semmiféle províziót sem nyíltan, sem burkoltan nem kapott és talán ez az, ami sokaknak fáj.

Az ellenzéken óriási vihar tört ki ezekre a szavakra és a képviselők kórusban kiáltották a miniszterelnök felé:

— Nevezze meg kikre céloz!

Rassay Károly: Követeljük, hogy magyarázza meg szavait!

Bethlen miniszterelnök kijelentette, hogy nem képviselőkre célozott, hanem azokra, akik tranzakciók közvetítésével foglalkoznak és most elesnek részesedésüktől. Felszólított mindenkit — fejezte be beszédét Bethlen — aki azt állítja, hogy a tranzakció mögött ilyen üzlet van, azt nyílt sisakkal tegye meg, mert akkor módunk lesz vele szembeszállni, a burkolt gyanúsításról azonban nem mondhatok mást, mint hogy aljas eljárás.

Bethlennek ez a kijelentése robbantotta ki a vihart.

Az ellenzék kórusban kiáltották:

— Mi az, hogy aljas eljárás?

Gaál Gaszton kivörösödve és magából kikelve szót kér, amit azonban az elnök nem adott meg, mire Gaál kiment a teremből.

Farkas István a padot csapkodva kiabálta a Gaál Gasztonnal egyidejűleg távozó Bethlen után:

— A parlament leggorombább és legdurvább embere a miniszterelnök!

Zsitvay elnök rendreutasította Farkast, mire Rassay így kiáltott az elnök felé:

— Ilyen kijelentés még sem hangozhatik el a parlamentben.

A baloldaltól több képviselő egyszerre kiáltotta:

— Ez mégis türethetetlen! Az elnök türelmesen várja, hogy ilyen mondjon a miniszterelnök!

Zsitvay elnök állandóan csengetett és sorra rendreutasította az ellenzéki képviselőket, a lárma fülsiketítő volt és a

szólásra emelkedő Gál Jenő a nagy zajban nem tudott szóhoz jutni. A lármba belesüvített Farkas István hangja:

— Ugy beszélt Bethlen, mint a kandz a disznók közt!

Zsitvay elnök javaslatára a Ház Farkas Istvánt a miniszterelnök megsértése miatt a mentelmi bizottság elé utasította.

Bródy Ernő: Mikor jönnek a darabontok?!

Kabók Lajos szociáldemokrata hangja süvített bele a zajba:

— Nem hiányzik semmi más, mint a revolver!

A mindinkább fokozódó zajban az elnök felüggasztotta az ülést, majd a rend helyreállta után jelentette, hogy Bethlen semmiféle sértő kifejezést nem használt az ellenzékkel szemben. Végül Gál Jenő szólalt fel a javaslat ellen.

Közben Gaál Gaszton megbízásából két képviselő magyarázatot kért Bethlen miniszterelnöktől, aki kijelentette, hogy kijelentését nem vonatkoztatta Gaál Gasztonra.

## Marinkovics külügyminiszter péntek estig marad a kisantantkonferencián

Csütörtökön zárt ajtók mögött folytak a tanácskozások — A külügyminiszterek pénteken tárgyalják Benes középeurópai gazdasági szövetségének tervét

Bukarestből jelentik: A kisantant külügyminiszterek konferenciája csütörtök délelőtt egynegyed tizenegykor kezdődött és mindössze két óra hosszat tartott, mert Titulescu külügyminiszternek kihallgatásra kellett menni a regensteinhez.

A csütörtöki tárgyalásról, mely zárt ajtók mögött folyt le, nem adtak ki közleményt

és a tanácskozásokat délután folytatták.

A bukaresti lapok azt írják, hogy a jugoszláv delegáció csütörtökön befejezi munkáját és még csütörtök este hazautazik Beogradba. A bukaresti jugoszláv követség és Marinkovics külügyminiszter titkára megcáfolták ezt a hírt és hangsúlyozták, hogy Marinkovics külügyminiszter és ki-

séréte az eredeti program szerint péntek estig maradnak Bukarestben.

Ami a középeurópai gazdasági szövetség tervét illeti, úgy tudják, hogy

Benes a középeurópai szövetségre vonatkozóan kész javaslatokkal jön Bukarestbe

és ezeket a külügyminiszterek pénteken tárgyalják.

## Maddalena olasz repülő megtalálta Nobilet és élelmiszert, ruhát és cipőt vitt az expedíciónak

Nobile állandó rádiójelesei tették lehetővé az olasz repülőnek, hogy rábukkanjon a hajótöröttek vörös sátrára — Mivel a jégtömb közelében nincs repülőgép számára alkalmas leszállási terület, csak hajón lehet elszállítani Nobilet és társait

## Amundsen repülőgéperől nincs semmi hír és mentőexpedíció indul felkutatására

Milanóból jelentik: Egész Olaszországban nagy az öröm, miután

Maddalena olasz pilótaörnagynak sikerült szerdán megtalálni Nobilet és öt társát és ejtőernyővel lebecsátott jégtömbjükre három mázsa eleséget, fűtőanyagot, meleg ruhákat és más hasznos tárgyakat.

Különösen nagy az öröm azért, hogy olasz mentőexpedíció olasz repülőgéppel vitt elsőnek segítséget az Italia hajótöröttjeinek, de a hivatalos jelentésben, amelyet a tengerészetügyi és légügyi minisztérium kiadott, magasztalva említi Larsen és Holm norvég pilóták önfeláldozását is, akikhez az olasz kormány köszönőtáviratot intézett, amelyben kiemeli, hogy Maddalena öröngy sikere nagyrészt az ő fáradozásuknak köszönhető.

Bizonyos, hogy

Maddalena sem tudott volna ráakadni Nobilera és társaira, ha nem tudott volna vele rádió érintkezésbe jutni, ami által Nobile a hol közel, hol távolodó repülőgépnek pontosan megjelölte pozícióját.

Emellett bizonyít az is, hogy Larsen szerdán harmadszor is eredménytelenül tért vissza felderítő utjáról, holott Maddalena akkor már rátalált Nobilere és társaira.

Maddalena és repülőgép megfigyelője tisztán kivethette, hogy a jégtömb mellett nincs nyílt tenger és a jég nem sima, hanem töredezett és nagy jégdombok váltakoznak, tehát nagyobb repülőgép nem szállhat le Nobileék mellett. Ilyen körülmények közt tehát

gondolni sem lehet arra, hogy nagyobb repülőgép szálljon le Nobileék közelébe és felvegye őket,

olyan kis gép pedig, mint amilyen Larsen és Holm, nem tud leszállás után újból startolni és nem tud hat embert elhozni.

A menekülés tehát egyedül csak hajón lehetséges.

Az oroszok legnagyobb jégtörőhajója, a »Krasin« már uton van, de még legalább egy hétig fog tartani, amíg

Maddalena irányítása mellett elérheti és felveheti fedélzetére Nobileket.

Maddalena sikeres felderítő utjáról a *Corriere della Sera* csütörtöki számában a következő részleteket közli:

Kilenc óra harminc perc volt, amikor Maddalena repülőgéperől megpillantotta Nobileék vörös sátrát, de a repülőgép olyan gyorsan haladt, hogy a sátor hamar eltűnt a pilóták szeme elől. Maddalena kétségbeesett kísérletet tett, hogy újból megtalálja Nobileék tartózkodási helyét és harminc méterre ereszkedett le, úgy hogy állandóan az a veszedelem fenyegette, hogy repülőgépe összeütközik valamelyik jégheggyel. Közben Nobile rádiója állandóan adta az irányjelzést és

10 óra 38 perckor újra feltűnt Nobileék vörös sátra. Maddalena a repülőgépről először akkumulátorokat, majd több zsák élelmiszert, meleg takarót és cipőt, végül pedig fegyvereket dobott le. Az öt hajótörött örömmámorban adott jeleket a repülőgépnek és látható volt, amikor felszedték a ledobott tárgyakat.

Miután azonban a közelben nem volt megfelelő jégtérület, ahol a repülőgép leszállhatott volna, Maddalena úgy határozott, hogy visszatér Kingsbaybe, csütör-

tökön pedig

a Savoya 55 újra elindul és minden eszközzel ellátta magát, hogy leszállhasson.

Mint Párisból jelentik, oslói jelentések szerint

még mindig nincs semmi hír Guilbaud francia pilóta repülőgéperől, amely Amundsennel és még négy utassal startolt vasárnap Kingsbayből az Italia hajótörötteinek felkutatására.

Azok a hírek, hogy Guilbaud és Amundsen leszálltak Nobile sátra közelében, nem bizonyultak valóinak és Oslóban óriási az aggodalom Amundsen sorsa miatt.

Höl norvég sarkkutató felszólította a kormányt, hogy szervezzen azonnal expedíciót Amundsen felkutatására.

Javasolta, hogy kéri fel a Malgini orosz jégtörőhajó parancsnokát, hogy kutasson Amundsenek után, mert a hajó körülbelül ugyanazon a vonalon halad, amelynek irányában a francia repülőgép elindult. Maga Höl a Krasin orosz jégtörő fedélzetén akar a Spitzbergákra jutni, hogy szintén résztvegyen a kutatásban.

## Báró Hatvany Lajos súlyosan megbetegedett

Budapestről jelentik: Báró Hatvany Lajos, akinek nemzetgyalázási büntégében hétfőn dönt a Kuria, súlyosan megbetegedett.

Hatvany a fogházban súlyos gyomorvérzést kapott.

Báró Hatvany már hosszabb ideje szenved gyomorsav túltengésből származó gyomorfekélyben és a több mint hat évi fogság alatt csak súlyosbodott betegsége, úgy hogy a napokban erős gyomorvérzést kapott, amely ágyának szorította. Kérelmére

az ügyészség törvényszéki orvosok-

kal vizsgálta meg, akik megállapították, hogy Hatvany állapota a fogházban rosszabbodott és állapota olyan, hogy feltétlenül gyors orvosi beavatkozásra és állandó orvosi felügyeletre van szüksége.

Az orvosszakértők véleménye alapján Hatvany kérte, hogy a rabkórházba mehessen és a gyűjtőfogház rabkórházának orvosával kezeltesse magát. A kérelme felett a perrendtartás értelmében az igazságügyminiszter fog dönteni, bizonyosra vehető, hogy Hatvany kérelmét teljesíteni fogják.

## Ki a kommunista?

**Torda bányai községben tovább folyik a nyomozás a kommunis-  
ták után**

Becskekről jelentik: Torda bányai községben a csendőrség már néhány hét óta titkos kommunista szervezkedés ügyében folytat nyomozást. Két héttel ezelőtt a nyomozás során — mint ismeretes — már letartóztattak hat kommunista gyanús embert, akiket kihallgatásuk után beszállították a becskekeri ügyészség fogházába, de innen kihallgatásuk után szabadonbocsátották őket.

Néhány nappal később a csendőrség ismét elfogta a gyanúsítottakat és a beogradi Uprava-Gradának adta át, de onnan szintén elengedték mind a hat embert. A csendőrség erre Noviszadra szállította őket, de az ottani ügyészség nem is vette át a csendőrség foglyait. Azóta ezeket az embereket naponta a csendőrségre idézik kihallgatás végett és a nyomozásnak most az az újabb fejleménye, hogy Csikos István és Csikos János tordai munkások, akik szintén kommunista szervezkedés gyanúja alatt állnak, orvosai látelét alapján feljelentést tettek a csendőrök ellen.

## A magyar Kuria megsemmisítette Magyar József ujságíró öt évi fogházbüntetését

**Magyar József és Pécs József lázadási bűnpörében a Kuria fölmentő ítéletet hozott**

Budapestről jelentik: Magyar József hírlapíró Pécs József megszállásának megszűntése után tudvalevőleg hosszabb időt töltött Jugoszláviában, így Szubotícán is az emigrációban. Hazatérte után a bünyügyi eljárások egész sora indult meg ellene és a vele együtt hazatért Pécs József vendéglős ellen. Az egyik ilyen eljárás azért indult meg Magyar és Pécs ellen, mert az ügyészség vádirata szerint a megszállás alatt 1921 februárjában egy Pécsen tartott szocialista népgyűlésen több szónok szóba hozta a Somogyi-Bacsó gyilkosság ügyét és a vádirat szerint Pécs József megnyitóbeszédében hevesen kikelt a magyar nemzetgyűlés tagjai ellen és kijelentette, hogy az orosz kommunistákhoz fognak Somogyi és Bacsó meggyilkolása miatt fordulni. Magyar József pedig szintén igen élesen támadta a magyarországi kormányzatot.

Az ügyészség felségsértés címén emelt vádat Magyar József és Pécs József ellen, a pécsi törvényszék azonban annakidején büncselekmény hiánya és elavulás címén felmentette mindkét vádlottat. A pécsi ítéletábrá ezzel szemben lázadás bűntettében mondotta ki mindkét vádlottat bűnösnek és őket öt-öt évi államfogházra ítélte.

A Kuria csütörtökön tárgyalta az ügyet és megsemmisítette a tábla ítéletét. Magyar Józsefet és Pécs Józsefet felmentette az ellenük emelt vád alól.

## Jó eredmények a szuboticei gimnáziumban

**1058 tanuló közül 294 bukott meg**

A szuboticei főgimnáziumban szerdán délután fejeződtek be az érettségi vizsgálatok a szerb és magyar tagozaton. Az eredmény valamennyi osztályban sokkal jobb, mint a múlt évben: 1058 tanuló közül összesen 294 bukott meg és ennek is csak egy kis százalékát utasították osztályismétlésre. A gimnázium igazgatóságának statisztikai kimutatása szerint a bukás-százalék *kal jobb, mint a múlt évi.* A magyar tagozaton a nyolcadik osztályban tizenhét tanuló közül egy bukott meg az osztályvizsgán és tizenhatot bocsátottak érettségi vizsgára. Ezek közül az érettségi vizsgát letették: Bodrics István, Háda Sándor, Hermec Judit, Hoffmann Károly, Kunszabó György, Raus Edo, Sőtér László. Jeles írásbeli dolgozat alapján felmentették a szóbeli vizsga alól Paragó Imrét, Rácz Jenőt és Kli-

mes Andort. A magyar tagozaton az érettségi vizsgákon *öt tanuló javított érettségire, egy tanuló pedig osztályismétlésre utasítottak.*

A szerb-horvát tagozaton az osztályvizsgán 23 tanuló közül 3 bukott el és 20-at bocsátottak érettségi vizsgára, ebből 16-an érettségit tettek. Ezek névszerint a következők: Demeter Imre, Heller Imre, Horváth Iván, Mikics Ruzsa, Mandics Mirjana, Nador Toma,

Nagy Pál, Novákovics Ferdinand, Polják Mátyas, Sztipics Vladisláv, Sáfér Jenő, Sibalics Veljkó, Spitzer Ferenc, Taunaj István. Az írásbeli dolgozatok alapján felmentették a szóbeli érettségi vizsga alól Sztipics Andriát és Lefert Ivánt. A szuboticei bunyevác tanulóik közül különös tehetségével kitűnt Sztipics Andrija, akinek tehetségére a főgimnázium igazgatója fel fogja hívni a közoktatásügyi miniszter figyelmét is.

## SORSDÖNTŐ TALÁLKOZÁS

**Az elhagyott férj és a hűtlen feleség találkozása a kolostor szobájában**

A *»Kis parokia«* című regényünk egyik legizgalmasabb fejezete az, ahol Daudet leírja Richard Fénigan találkozását hűtlen feleségével.

Lydia, aki öngyilkosságot kísérelt meg elhagyatottsága felett érzett fájdalmában, lassan felgyógyult betegségéből és egy kolostorban, férje birtoka szomszédságában várja a viszontlátás percét. Az asszony nagy változáson esett át, nemkülönben férje, aki szívében az alig bekezdett sebbel, melyet felesége ütött rajta, de mégis szeretettel most ott áll a kolostor szobájának ajtaja előtt:

Richard, amint egyedül maradt a folyosón, habozott egy pillanatra. Az igazolom guzsa kötötte minden mozdulatát. A szobában, ahol kétségtelenül várták, megszólalt egy hang, még mielőtt kopogtatott volna: *»Szabad!«* Régióta nem hallott, szelid, drága hang!

»Kitárt karokkal lépek oda hozzá, szivemre szoritom, mielőtt egy szót is szólnék«, — ezt fogadta meg magában. Lydia is nyakába akarta vetni magát s hosszú csókkal zárni le az ajkát. Lydia, amikor Richard belépett, a hóval eltömött, hátsó ablak előtt állott. A fehér ablak háttéréből karcsun és telten vált ki az alakja, rásimuló, rózsaszín gyapjú ruhájában: világosságtól elfordított szép fején fölborzolódott finom, göndör haja, szemének gyöngyházfényű szürkéségére árnyék borult. Richard megállt, elfogódottan látta, hogy Lydia oly fiatal, oly szép, aminőnek legszenvedélyesebb álmaiban képzelte, de beburkolta valami kéjes várázs, amit nem ismert benne s amit talán

a másik férfi karjai közt szerzett meg: valami gonosz illatot érzett, ami vonzotta és el is taszította, szerelmmel és öröngő dühvel részegítette meg.

Mozdulatlanul állt, két lépésnyire tőle s úgy érezte, hogy ha közelednék hozzá, ha megérintené, ujjai ellenállhatatlanul hurokká fonódnának e galambnyak köré, hogy megbüntessék annak a másiknak cirógatásaiért. Ugyanakkor a szive fölött érzett irtózatoss és figyelmeztette, hogy betegsége újra erőt vett rajta. És miközben hűtlen, erőszakosan keresztülcikkant rajta ezek az érzések, s a sírásnak heves vágyában olvadtak össze, le-sütötte fejt s tompa hangon, remegő al-sójakkal mondta:

— Jónapot, Lydia.

Akik a *»Kis parokia«*-ra igényt tartanak, töltsék ki az alábbi lapot és egy levelezőlapra ragasztva juttassák a *Bács megyei Napló* kiadóhivatalába.

Kérem alanti címemre  
Daudet:

### KIS PAROKIA

című híres regényét bekötve megküldeni. A 15 dináros vételár beküldésére kérek postatakarék-pénztári befizető lapot.

Cim: .....

Lakhely: .....

## Daisy csalással jutott a királynői címhez

**Pofokodással végződött a berlini „Nyárkirálynő“ megválasztása — Ha a jury elnöke boxbajnok — Filmgyárak csatája a szépségversenyen**

Berlin, június hó.  
A Luna-park idei szépségversenye sokatlanul viharos lefolyású volt. A vihart részben a mennyei rendezőség arranzsálta, amely negyedóránként hordószámra zúdította a vizet menyőörgéssel és kisebbbaita szélvélssel a publikum nyakába, részben azonban a garni »Nyárkirálynő«-jelöltek mindenre elszánt táborra. Ez a tábor nem hódolókából állt — mint ahogv az szépségversenyeken szokásos — hanem nehézsúlyú üzletemberekből, azoknak is a legcsunyábbik fajtájából: filmvállalkozókból. A nyár királynőjének megválasztását, amely az elmúlt esztendőben kedves és mulatságos szórakozása volt a köztársasági Berlinnek, az idén tönkretették a filmek, akik egyszerű reklámlehetőséggé süllyesztették.

A királynő-választásra elsősorban az Eichberg-film készült, amelynek a sztárját, Lilian Harveyt pár hónappal ezelőtt az Ufa elszípkázta. Eichberg ur a hűtlen primadonna helyébe Bécsben talált magának egy tizenhétéves kislányt, akit Tilla Gardennak hívnak és ezzel szemben vörösesszőke hajat visel. Tilla kisasszonynak mindössze annyi köze van a művészethez, hogy a salzburgi Reinhardt-féle ünnepi játékokon fellépett, mint statisztiza. Mindegy, Eichberg fedezte és a jövő szezonban őt akarja »kihözni«. Hogy a névtelen kislánynak nevet csináljanak, erre szolgált a nagy Luna-parki szépségverseny. Aki alkalmazottja, hivatalnok, segédrendezője, fotográfusa, direktora és ügynöke van az Eichberg-filmnek, az mind felvonult vasárnap a Luna-parkba királynőt választani, ugyanis — az itteni alkotmány szerint — a szavazócédulákat nem lehetett tetszés szerinti mennyiségben vá-

sárolni, hanem a belépőjegy szolgált szavazólapul.

Tilla kisasszony ma már biztosan »Nyárkirálynő« lenne, ha nem lett volna az Ufanak is egy jelöltje, akit ez a film-érdekeskörpört szintén meg akart koronáztatni. Az ellenjelöltnek Daisy Langner a neve és ezideig gépirókisasszony volt a filmgyár irodájában. Magas, jól megtermett, széke lány, husz esztendő és direkt kellemetlen arcu. Ha a zsűri igazságon választotta volna ki a körülbelül kétszáz jelentkezőből a huszonöt királynő-jelöltet, a széke Daisy be se került volna a döntőbe. Így is csak a 24-es számot kapta meg nagynehezen.

A huszonöt kiválasztott este nyolctől tizig könnyű estélyi ruhában defilírozott fel-alá egy nyitott terrasszon. A ruzs és puder alatt kékek voltak a hidegtől. De mit meg nem tesz az ember egy koronáért! Tiz-tizenöt feltűnően szép lány akadt köztük, akik joggal fagyoskodtak abban a reményben, hogy a szavazók kegye őket juttatja a hajóhinta mellé épített trónra. Szegénykéek vacogva szórták hódító és csábító bálymosolyaikat a mélyen tisztelt közönség ama lelkesebb és kitartóbb részére, amely nem hagyta magát az időközönként kiülő záportól hazakergetni... mit sejtettek ezek a gyanútlan tündérek, hogy kár a benzinért, mert itt két autszeider közt dől el a harc, akiknek a szervezeti életre-halálra küzdenek a bejárati pénztárnál egymással. Eichberg ur, aki személyesen dirigálta generálstábját, hamarosan felfedezte, hogy az Ufa-legények ötpercenként eltávoznak a kijáraton és nyomban vissza is térnek új jégvel. Ezt a trükköt nem lehetett megakadályozni, legelőbb utánacsínálni. A Tilla-párt hozzá is látott a munkához,

olyan buzgalommal, hogy amikor tizenegy óra után néhány perccel megkezdtek a szavazatok összeolvasását, már az első turnusokban nyolcvan-száz voksal vezetett az ő jelöltjük a trálás Daisy előtt. A többi versenyző kevertben lemaradt. Fél tizenkettőkor még mindig a vörös bécsi lány vezetett. Az Ufa-kortések a legsötétebb neimzetiségi izgatást fejtették ki és azzal igyekeztek megoldozni a semleges szavazókat, hogy Berlin szégyene lenne, ha egy külföldi moztityuk öltén fel a nyár királynőjének hermelin palástját. Az agitáció nem használt, háromnegyed tizenkettő felé még mindig körülbelül ötszáz-öt-száz arányban állt a két vetélytársnő és a küzdelem teljesen nyitnak látszott. Hogy ezután mi történt, azt senki sem tudja hitelesen. Tény az, hogy amikor félóra múlva a választást befejezték, Daisy Langner kisasszony lett első 1380 szavazattal, szemben Tilla Garden 683 voksával. A többiek: Anny Ann berlini színésznő, Trude Ströchler táncosnő, Tutti Bielandt egy Tizian-szépség, a tizenhétéves Hilde Urbach és a kis Walltraut Lück egyenkint két-háromszázat tudtak csak összehozni. Az eredmény megállapítása után ordítózás és polonók esatfogása hallatszott a zsűri szobájából, (egyesek szerint Eichberg adta, mások szerint inkább kaptá), a verekedésnek azonban hamarosan vége szakadt, mert a zsűri elnöke, Franz Diener, a nehézsúlyu boxbajnok közbelépett és fizikai fölényével, hogy úgy mondjuk, kiegyenlítette az ellentéteket. A választást mindamellett megsemmisítették, mert az Eichberg-párt egy jegyzőkönyvet produkált, amelynek tanúsága szerint az egyik pályázó, Irene Dittmar beismeri, hogy megvesztegettek, hogy a felvonulás alkalmával számot cseréljen a győztes Langner kisasszonnyal, aki ennek a trükknek köszönhetően a kapott voksek egy részét. A versenyben lemaradt huszonhárom lány boldog örömmel vette tudomásul a választás megsemmisítését, azonban megint csalódtak, mert az Ufa-párt közben esellel magához kapartintotta a koronát és nem törődve a zsűri határozatával, mielőtt a bizalmiférlak bent veszekedtek, orvul megkoronáztatták a tavalyi győztesrel, Margit Kraemer-rel a jelöltjüket. A fiat accompli előtt azután a zsűri is meghajolt és így lett Daisyből mégis az 1928-as nyár királynője. A tiszteletére rendezett bankett azonban már nem folyt le egész simán, mert az ellenpárt tüntetőleg távolmaradt és csak az ajtóból, meg a nyitott ablakokon keresztül ordítózott be:

— Csalás!  
— Schiebung!  
— Amilyen a nyár, olyan a királynője.

Kétségtelen, hogy Daisy Langner nem egészen korrekt módon jutott címéhez, utólag ugyanis megálapították, hogy az ő táborára már két nappal a szépségverseny előtt ezer belépőjegyet vásárolt s ezek a jegyek döntötték el a választás kimenetelét.

A tudósító tárgyilagosságának bizonyítéka gyanánt megjegyzik, hogy vokstát bár nem Daisy Langnerre, de nem is Tilla Gardenre adta le, hanem Tutti Bielandra, aki egy drága pofa.

(s. k.)

## Önvédelemből ölt az odzsaci-i állatorvos

**A törvényszék felmentette a vád alól**

Szomborból jelentik: A szombori törvényszék Vojvodics-tanácsa csütörtökön tárgyalta Holländer Mór odzsaci állatorvos bűnygyét, akit az ügyészség szándékos emberölés bűntettével vádolt.

Holländer 1926 október 13-ikának éj-jelén Odzsacin revolverrel rálőtt Sipos Ferenc ottani legényre, aki a sötét uccán rátámadt és a földre akarta teperni. A legényt a revolvergolyó szíven találta és néhány perc múlva megölte.

A csütörtöki tárgyaláson a vádlott állatorvos azzal védekezett, hogy tettét jogos önvédelemből követte el. A legény a néptelen uccában megtámadta és ki akarta rabolni, ezért volt kénytelen revolverét használni.

Ezután Fiederer Ferenc és Sammler Péter odzsaci községi rendőroket hallgatták ki tanuként, akik elmondották, hogy a kérdéses éjszakán egy óra körül revolverdörrenést és nyomban utána hangos segélykiáltásokat hallottak. Futva igyekeztek a hangok irányába és csakhamar rátaláltak a szerencsétlen Siposra, aki végső perceit élte. Ertl János

és Faust Gyula kihallgatása után Manz Péter vendéglős adta elő, hogy Sipos a végzetes éjszakán az ő vendéglőjében iddögált, amikor azonban fizetésre került a sor, kiderült, hogy semmi pénze sincsen.

— Rögtön visszajövök és hozom a pénzt — mondotta ekkor Sipos és eltávozott. Ezután támadta meg az állatorvost, aki lelőtte.

Az áldozatot a tanu szerint faluszerte kötekedő és izgága embernek ismerték, aki lopás miatt büntetve is volt már.

A bizonyítási eljárás befejezése után dr. Masirevics Mihály tartotta meg védőbeszédét, amelyben rámutatott arra, hogy a tanuvallomások során kétségtelen beigazolást nyert, hogy védeni jogos önvédelemben nyult a fegyverhez, mert a garázda legény ki akarta rabolni. A védőbeszéd elhangzása után a bíróság kihirdette az ítéletet, amely szerint Holländer Mórt felmenti, mert a törvényszék beigazoltnak látja az önvédelmet.

Az ügyész az ítélet ellen felebbezett

## Szuboticei panoráma

### Mese a gyepről

Tanum az ég és seregei, hogy pont a legutolsó pillanatban vettem észre a zord intelmet. Késő volt. Jobb lábom egy rosszindulatú reflexmozdulattal lendített előre és a balszerencse gunyoros játéka folytán már rajta is voltam. Ráléptem.

Ráléptem a gyepré. Most, amikor némileg higgadtan és félekben lecsillapulva próbálok számot vetni a hihetetlenül, úgy látom, hogy mégis jobban körül kellett volna nézmem, mielőtt e meggondolatlan rálépésre vetemedtem.

Eszerint... Mélyentisztelt parkőr ur, higgyen nekem, higgye el nekem, hogy legtávolabbi szándékaim között sem foglalt helyet a törekvés, hogy belegázoljak. Parkőr ur, én tudom, hogy mi az a közrend, tudom, hogy mi az a gyepré és főleg tisztában vagyok a tilalom fogalmával.

Röviden: tudom, hogy a gyepré lépni illos. Hogy honnan tudom? Falragaszoktól tudom, megkülönböztetett tiszteletem tagyirtok, igen kedves csősz ur, törábbá egy régi kedves kabarédal röirénje s emlékeztet rá többek között, hogy a táblákról ne is beszéljünk, a barátságos ligyelmeztető táblákról, amelyek a várható pénzbüntetést reklámozzák.

Igy szóltam volna, ha véletlenül velem történik. Ők ketten nem szóltak így. Ők ketten szabályosan andalogtak a sétatáron és eleinte egyáltalán semmit se szóltak. Mire feleszméltek, már késő volt. Benne voltak a gyeprén.

A csősz ruganyosan ugrott talpra. Kihágás volt jelen.

— Hát maguk nem tudják, hogy nem szabad rálépni? — csapott le rájuk mint egy tagló.

— Pardon — rémült meg a fiatalember, aki éppen valami edeset akart mondani a természet szabad ölééről — mire?

A füvek, fák és erkölcök öre némán mutatott a gyepré, amelyen négy cipő pusztításai éktelenkedtek.

— Félre rendelkezett — lépjentek azonnal félre...

— Szemtelen — mondta erre a kislány és megvetően fordított hátát a csősznek.

— Rendelet van rá — üvöltött a bős ember és felmutatott a táblára.

— Ott van tessék elolvasni! Mindnyájan felnéztek.

— Hol? — csodálkozott el a kislány.

A zord csősz szintén nagyon elesodálkozott ebben a pillanatban. A tábláról ugyanis elúnt a tilalom. A peremén két jókedvű madár tárgyalt és szárnyakkal takarták el a pénzbüntetéseket.

(de. jó.)

## LEGUJABB

### Csütörtök este véres tüntetések voltak Zagrebban

A tüntető diákok elbarrikádozták magukat — Az összelitkőzésnek egy halottja és tizenhét sebesültje van

Zagreből jelentik a késő esti órákban: Zagrebban a tüntetések csütörtök este kiújultak és véres eseményekre vezettek. Este félkilenc órakor a tüntető diákok betörték a Korzó-kávéházba, amelynek berendezését teljesen szétrombolták, majd az összetört butorakok és egy épülő ház mögé elbarrikádozták magukat.

Az ucca hangos a lövöldözéstől. A diákok mindenütt eloltják a villany és a gázlámpákat és a sötétben harcolnak. A tüntetés ide-oda hullámozik a különböző utcákon, főképp a Gundulics utca környékén. Az Ilica 28. számú ház egyik második emeleti ablakából kövekkel dobálták meg a csendőröket és néhány másodperc alatt itt is lövöldözés kezdődött.

A rendőrség több helyen összeült között a tüntetőkkel és több rendőr is megsebesült.

A véres tüntetésnek este tíz óráig tizenhét sebesültje és egy halottja van.

A halott Jelics orvostanhallgató, a Radics-párt egyetemi diákszervezetének elnöke.

Radics Pavle és Baszaricsek holtteste pénteken reggel nyolc órakor érkezik meg Zagrebba, ahol a parasztonthonba ravatalozzák fel őket. A környékbeli falvakból érkező jelentések szerint nagy paraszttömeg készülnek pénteken Zagrebbe, hogy részt vegyenek a két képviselő temetésén.

### A bukaresti legfelsőbb törvényszék felbontotta Károly volt trónörökös házasságát

Károly herceg és Heléna hercegnő ügyvédekkel képviselték magukat a válóper tárgya'ásán

Bukarestből jelentik: A politikai körök és a közvélemény óriási érdeklődése mellett

a bukaresti legfelső törvényszék csütörtök délután tárgyalta Heléna hercegnő válókeresetét Károly volt trónörökös ellen.

A felek maguk nem jelentek meg a válóper tárgyalásán, hanem ügyvédek-

kel képviselték magukat. A törvényszék öt bíróból állt és elnöke a legfelsőbb törvényszék elnöke volt. A válóper tárgyalása zárt ajtók mellett folyt és rövid tanácskozás után a legfelsőbb törvényszék kimondta a házasság felbontását.

A döntés öt napon belül megfelelő.

### Impozáns részvét mellett temették el Sztrilich Bélát

Számos radikális képviselő vett részt a szentai képviselő temetésén

Szentáról jelentik: Impozáns részvét mellett helyezték örök nyugalomra csütörtökön délután Sztrilich Béla nemzetgyűlési képviselőt. A gyászszertartásra az ország minden részéből érkeztek résztvevők, a Vajdaságból épügy, mint Délszerbiából. A temetésen a szentai járáshoz tartozó községek, a különböző hitközségek, pártok és társadalmi egyesületek is képviselték magukat. Szubotícáról Manojlovics Dusan főispán, dr. Miladinovics Radivoj közjegyző és dr. Rajajlovics Milos ügyvéd érkeztek a temetésre, míg a parlament képviselőiben dr. Lalosevics Jócó, Szretenovics Szreten és Vuics Dimitrije képviselők jelentek meg. Szentváros képviselőiben Gyorgyevics Szlobodan polgármester jelent meg a gyászházban.

Pécsi Béla plébános négy órakor kezdte meg a gyászszertartást fényes papi segédlettel. Dr. Lalosevics Jócó a

radikális párt és a klub gyászát tolmácsolta. Utána Novoszel János a római katolikus hitközség nevében bucsuztatta el a halottat, majd Gyorgyevics Szlobodan polgármester méltatta az elhunynak Szentváros fejlesztése körüli érdemeit.

Ezután elindult a gyászmenet. A koporsó el velt borítva virággal és még négy külön kocsi vitte a sok keszort és virágot, amelyekkel elhalmozták a ravatalt Sztrilich Béla tisztelői és barátai. A sírnál Szretenovics Szreten nemzetgyűlési képviselő beszélt, majd Vuics Szávó, a szentai radikális klub elnöke bucsuztatta a halottat, akiről mint a magyar-szerb harmónia és barátság egyik legigazibb és legőszintébb bajnokáról emlékezett meg.

Ezután leeresztették a koporsót a sírba és a több ezer főnyi közönség lassan szétoszlott.

### Poincaré bejelentette a frank stabilizálását

A stabilizálás előnyt jelent Franciaországra államadósságainak visszafizetésénél

Párisból jelentik: Poincaré a kamara csütörtök délutáni ülésén nagy beszédet mondott, amelyben az általános politikai helyzettel foglalkozott. A miniszterelnök beszéde során kijelentette, hogy véleménye szerint elérkezett a frank stabilizálásának ideje.

Igaz ugyan — mondotta Poincaré hogy a kormány eredetileg azon az állásponton volt, hogy a frank árfolyamát emelni kell legalább is olyan mértékben, hogy az angol font ne kerüljön többé száz franknál, mivel azonban az ezzel kapcsolatos hátrányok nagyobbak lettek volna mint az előnyök

a kormány már most a frank stabilizálása mellett döntött.

A stabilizáció a közhittel ellentétben

nagy előnyt jelent Franciaország külső államadósságai szempontjából is. Igaz ugyan, hogy Franciaországnak a mainál magasabb frankárfolyam mellett kevesebbet kellene visszafizetnie Angliának és Amerikának részére, másrészt azonban jóval kevesebb frankot kapna Németországtól jóváértel fejében.

Tekintve, hogy Németország jóváértel kötelezettsége jóval nagyobb, mint Franciaországnak Angliával és Amerikával szemben fennálló adóssága, a frank árfolyamának felértékelése veszteséggel és nem nyereséggel járt volna.

A kormánypárt nagy tapsal fogadta Poincaré beszédét, a szociáldemokraták és radikálisok azonban feltűnő közönyt hallgatták végig.

## HJREK

Az öreg platán nem akar megvénülni

Trstenó, június hó.

A hegyek sorra emaradoznak, elszöknek mellőlünk, akár a temetésekben a gyászkeret, amikor egyre kevesebben baktatnak a koporsó után és a végén szinte egyedül marad a halott. A kopór sziklaóriások dombokká szelidültek, a panoráma ijesztő lensege csendes bájjá, amit csak kicsinyítő jelzőkkel lehet kel-lékpé méltatni és érzékeltetni. Édeske. Kedveske. A fordulónál kápolna, a homlokza tele élénk színű lalfreskókkal. Valami jámbor vándorfestő pingálhatta, sok késsel, pirossal és zölddel, amelyből egészség és optimizmus árad. Illés a tilzes szekéren. Primitív ecset és primitív fantázia, akaratlan humorral, nincs az a karikatúrista, aki ilyen kétségbeesett arcot tudna festeni; a szekér alatt lobogó máglya és illés remüléken hazzza fel sovány lábszárait, amelyekbe már belekezdett a láng. Feje fölött két pulek angyal trombitál. Schogyse tudtam kitalálni, hogy miért trombitálnak ezekben a kritikus percekben? Egy fiucska aztán felvilágosított:

— Biztosan ők az égi tűzoltók.

Trstenóban van a világ egyik legöregebb fája. A vén platán derekát három legény se képes átölelni. Madárdinasztikák térszkelnek az ágai között, századokon át kísérte az emberiséget. A fa csak később épült köréje. Királyokat és nemzeteket látott letűnni, vad viharokat és kevés békességet. Rablók és katonák tanyáztak az árnyékában és néha: eltévedt szeretők: Öreg fa, platán-nagyapó, ha beszélni tudna! A kis falu népe minden idejét a társaságában tölti, itt zajlanak le az ünnepek, lakodalmak, társasvacsorák, lakodalmak. A fa adja a keretet és a hátteret a helyi érdekű fényképészek. Jegyesek és fiatal házasságok itt fotografáltatják le magukat a híres platán alatt. Jó csengésű neve van. Külföldön épp úgy ismerik, mint nálunk. A Baedekerben is benne van, megcsillagozva, ami kitüntetés. De a platánban nincs semmi hiúság. Szerény és udvarias. A sétáló lányoknak halkán a füükbe sugdos, eped, sóhajtozik és nyögdecse, mintha nem is századok múltak volna el fölötté, hanem csak husz esztendő, bókól és izgatottan hajladozik a leandersonyag estében, akár egy kölyök cseresznyefa.

(t. i.)

VAROSI SZINHÁZ. Hétfő, június 25, délután három órakor ifjúsági előadás: *Juro, dan i noć* (Reggel, dél és este). Irta: Nicodemia. Este fél kilenc órakor: *Nasilno ukonačivanje* (Kényszerbeszállás), vigjáték három felvonásban. Irta: Arnold és Bark.

Kedd, június 26, este fél kilenc órakor ünnepi díszelőadás az Ibsen-centenárium alkalmából: *Nora*. A címszerepben Lidia Mansvetova.

— Elsülyedt román gőzös. Bukarestből jelentik: A Sziria nevű román gőzös, amely Galacból épületfát szállított Szalonikiba, az Égei tengeren vihar következtében elsülyedt. A kapitány és a hajó huszonöt főnyi legénysége uszva megmenekült.

— Halálos bányaszerecséltenség. Anináról jelentik: Az aninál bányában szerdán halálos szerecséltenség történt. Az egyik tárna beomlott és a romok Motzik Ferenc és Daltzy Ferenc bányamunkásokat maguk alá temették. A szerecséltlen munkásokat holtan húzták ki a törmelék alól.

— Kétszázötvenkilenc óráig táncolt a chicagói táncverseny két győztese. Chicagóból jelentik: Chicagó és Newyork városközi táncversenyt rendeztek, amelyen száz huszankét táncoló pár vett részt. A verseny tíz és fél napig tartott és a győztes pár kétszázötvenkilenc órát táncolt egyfolytában. A győztesek 3000 dollár jutalmat kaptak.

**Modern férfiruhaszabászat tanfolyamra**  
helybéli je' en kezdetet ju' 13-án, vidékieket au' 6-án kezdettel felvesz  
**F u t ó T a m á s**  
szabómester Szubotica, T rezina ul. 2.  
Csirkepiac mellett. Népkörrel szemben

— **Meghalt Ballagi Aladár.** Budapest-ről jelentik: Súlyos vesztesége van a magyar tudományos világnak: Ballagi Aladár történettudós csütörtök reggel hosszú szenvedés után hetvennégy éves korában meghalt. Pályája a budapesti református teológiáról indult ki és a sárospataki akadémián keresztül vezetett a budapesti egyetem katedrájára és a Magyar Tudományos Akadémiára. Pályája többször érinti a politikát is. Az 1905. évi nemzeti ellenállás idején Kossuth-párti programmal Budapesten képviselővé választották, azonban csak egy cikluson át volt tagja a magyar képviselőháznak és ezután csak tudományos munkásságának élt. A legnagyobb feltűnést az a küzdelem keltezte, amelyet Szegfű Gyula »A száműzött Rákóczi« című munkája ellen indított egy akadémiai felolvasáson, valamint az a nyelvészeti polémia, amelyet Simonyi Zsigmonddal, a Magyar Nyelvőr hajdani szerkesztőjével folytatott. A múlt év februárjában könnyebb agyvérzése volt és azóta állandóan betegeskedett. Erősen elhatalmasodott véredényelmeszedése is és csütörtökön hajnalban három órakor meghalt. Ballagi Aladár szombat délután temetik az Akadémia előcsarnokából.

— **Noviszadnak be kell terjeszteni zárszámadásait a tartományi számvevőséghez.** Noviszadról jelentik: A belügyminisztérium átiratban szólította fel Noviszad várost, hogy tizenöt napon belül terjessze be az összes zárszámadási adatokat a tartományi számvevőségnek. A város a miniszter döntése ellen panaszszal fog élni az államtanácshoz.

— **Az érettségi vizsgálatok eredménye a szombori gimnáziumban.** Szomborból jelentik: A szombori főgimnáziumban szerdán fejeződtek be az érettségi vizsgálatok, amelyeket miniszteri biztosként Magarasevics Dimitrije, a kultuszminiszteri államtitkár vezetett. Az írásbeli vizsgálatra huszonegy tanuló jelentkezett, akik közül egy tanulót egy évre visszavetettek. A szóbeli vizsgálatok három napon keresztül tartottak és ezen öt tanuló három hónapra bukott el. Az érettségi vizsgálatok eredménye a következő: kitűnően érettek: Temerinac Dusanka, jelesen érettek: Veres Imre, Hexner Vilma és Inhof István, jól érettek: Bergl Miksa, Landau Róza, Sztankovics Sztanko, Doroszlóvácski Darinka, Vakanyac György, Slavicska Vladisláv, Raketics Radoszlav, Gudurics Mihály, Marinkovics Milenko, Kálmán Mária, Sauerborn Ilonka és Gradinszki Radivoj.

— **Temerin község tiltakozása a Rothermere-akció ellen.** Noviszadról jelentik: Temerin képviselőtestülete Kovács József demokrata indítványára szerdai ülésén állást foglalt a Rothermere-akció ellen.

— **Megtámadták a kalauzt, mert a jegyet kérte.** Noviszadról jelentik: Morcsok Andrást és Vazár Milost kiszácsi földművesek jegy nélkül felszálltak a Noviszad—szuboticei vonatra. Mikor a kalauz a jegyet kérte tőlük, kapával támadtak rá. A bíróság Morcsokot negyvenöt napi fogházra ítélte, Vazárt felmentette.

— **Levágta ellenfele orrát.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék jogerősen hat hónapi fogházra ítélte Hrudjen Pál kiszácsi földművest, aki verekedés közben bicskával levágta ellenfele, Szabados Mihály orrát.

— **Letartóztatták, mert rémhírt terjesztett.** Noviszadról jelentik: A bácska-petrováci rendőrség letartóztatta Milics Janka földművest, aki a beogradi eseményekkel kapcsolatban azt hiesztelte, hogy forradalom tört ki az országban.

— **Péntektől kezdve délután tárgyal a szuboticei harmadosztályú adókövető bizottság.** A szuboticei pénzügyigazgatóság közli, hogy a harmadosztályú kereseti adó tárgyaló bizottság és a jogvédelmi adófelszámolási bizottság, amely 18-ikán kezdte meg működését, péntektől kezdve nem délelőtt, hanem délután fog működni. Mindazok az adófizetők, akik délelőttre vannak beidézve, délután tartoznak megjelenni az adóügyeket tárgyaló bizottság előtt a pénzügyigazgatóság épületében. Az adókövető bizottság a 13. számú teremben, a felszámolási bizottság a 7. számú szobában tárgyal.

— **A vajdasági munkáskamara ingyenes ismeretterjesztő előadása.** A vajdasági munkáskamara szuboticei csoportja június hó 24-én este kilenc órakor ismeretterjesztő előadást rendez a Városi Sztínházban. Az előadás keretében dr. Markovics Danilo szláv és dr. Mezei István magyar nyelven ismertetik a nemibetegségeket és az ellenük való védekezést. Az előadást mozgóképekkel illusztrálják. Belépődíj nincs.

— **A Tiszába ugrott egy szentai varróleány.** Szentáról jelentik: Csütörtökön délelőtt a tiszai zsilip közelében a Tiszába vetette magát Molnár Julia tizenhat éves szentai varróleány. A hidon szolgálatot teljesítő rendőr észrevette a fuldokló leányt, akit a hajósok segítségével sikerült kimenteni a vízből. Beszállították a kórházba.

— **Noviszadon összeállították a jövődelmi adókövető bizottságot.** Noviszadról jelentik: Noviszadon szerdán alakították meg a harmadosztályú jogvédelmi adókövető bizottságot, amely mintegy négy és félezer adóügyet fog tárgyalni. A bizottság elnöke Radivojevics Sztjevan mérnök lett.

— **Halálos párbaj a szálláson.** Noviszadról jelentik: A noviszadi semmitőszék csütörtökön foglalkozott Kovács Jenő martonosi gazdálkodó bűnügyével. Kovácsot, aki verekedés közben 1927 május 22-ikén megölte Zsivanov Milán martonosi földművest, a szuboticei törvényszék halált okozó súlyos testi sértésben mondta ki bűnösnek és öt évi fogházra ítélte. Az ítélet a felelősségi bíróság és csütörtökön a semmitőszék is helybenhagyta.

— **Vrbászon a növendékek fele elbukott a gimnáziumi érettségén.** Noviszadról jelentik: Kedden fejezték be a vrbászi állami gimnáziumban az érettségi vizsgálatokat. A vizsgára jelentkezett husz tanuló közül csak tizen tették le az érettségit. Elheez hasonló kedvezőtlen eredmény a vrbászi gimnáziumnál még nem fordult elő.

## TERRASZ MOZI PALICS

A nagyvendéglő kávéházában csütörtök és péntek, június 21—22-én este 8 órakor

## A RIOI POKOL

Dráma 6 felvonásban Norbert J.ques regénye alapján. — Főszereplők:

Ernst Deutsch, Suzi Vernon, Vivian Gibson

— **Jugoszláv zarándokok Magyarországon.** Dolnji-Miholjac községből szombaton négyszáz buszus indult utnak, hogy a magyarországi Mária-Gyűd buszjáráshelyre zarándokoljanak. A béke-kötés óta ez a második eset, hogy jugoszláv hatóságok megengedik jugoszláv lakosoknak magyarországi buszjáráshely látogatását. Bácskából és Pánáthól a közeli napokban újabb csoport zarándokol Mária-Gyűdre.

— **Vasvillával támadt haragosára.** Noviszadról jelentik: A pansevói törvényszék Kolarikov Milost botosi földművelőt súlyos testi sértésért hat havi fogházra ítélte, mert az Fibisán Zoran földművest vasvillával súlyosan megsebesítette. A felelősségi bíróság és szerdán a semmitőszék az ítéletet helybenhagyta.

— **Kiadják Bulgáriának a csehszlovák hajóstársaság Noviszadon elítelt sikkasztóját.** Noviszadról jelentik: Szlavik Ferencet, aki évekkal ezelőtt a csehszlovák hajóstársaság noviszadi fiókjánál 320.000 dinárt sikkasztott, csütörtökön töltötte ki három évi fogházbüntetését. Szlavikot nem helyezték szabadlábra, mert a szóbeli rendőrség diadátását kérte Bulgáriában elkövetett bűncselekményei miatt.

**MAGNA PURGA**

tökéletesen szabályozza az emésztést, tisztítja a gyomrot és a beleket, megszünteti a gyomorégést.

Gyógyszertárakban és drogériákban egy csomag 4 dinár

— **Betörőbanda a vádlottak padján.** Beeskerekről jelentik: A beeskereki törvényszéken csütörtökön tárgyalta Kovács Iván vranjevói borbély, Petrovics Dávid vranjevói napszámos, Molnár István kovácsinas és Szuboticsi Sztjevan cukrászinas bűnügyét. A vádlottak betörőbandát alakítottak és betörték Popov Angelina lakására, ahonnan ékszereket és pénzt vittek el. Kovács Iván ezenkívül ellopta Vujevics Tima gazda pénztárcáját is. A bíróság a bizonyítási eljárás befejezése után Kovács Ivánt egy évi fogházra, Petrovics Dávidot nyolc havi, Molnárt és Szuboticskit egy-egy havi fogházra ítélte.

**Modern férfiruhaszabászi tanfolyamra**  
helybéli jelen kezdőkét jul. 16-iki, vidékieket aug. 6-iki kezdettel felvesz:  
**F u t ó T a m á s**  
szabászi tanfolyam, T. Rezi, 101. ut. 7.  
Csirkepac mellett. Nép körrel szemben

— **A hivatalos nyár.** Június 21-ikén beköszöntött a hivatalos nyár. Június 21-ikétől kezdve a napok rövidebbek. A naptár szerint tehát nyár van, csak az szükséges, hogy ezt a tényt az időjárás is igazolja.

— **Időjárás.** A Meteorológiai Intézet jelenti: Egyelőre még változékony idő, később javulás várható.

— **A noviszadi közigazgatási bizottság ülése.** Noviszadról jelentik: A városi közigazgatási bizottság pénteken délután hat órakor tartja június havi rendes ülését.

— **A noviszadi felelősségi bíróság nyári szünete.** Noviszadról jelentik: A noviszadi felelősségi bíróságnál a nyári szünet július elsején kezdődik és két hónapig tart. A szünet alatt csak dr. Pavlovics Toma polgári tanácsa fog tárgyalásokat tartani.

— **Betörés Sztarifutakon.** Noviszadról jelentik: Varga Mihály sztarifutaki földműves szerdán délután feleségével a mezőn tartózkodott. Délután két idegen jelent meg a házban, akik a gazdát keresték s mikor a fiu megmondta, hogy nincs odahaza, az egyik ember két dinárt adott a fiunak, hogy a boltból hozzon cigarettát. Mig a gyerek odajárt, a két idegen kifosztotta a lakást. A betörők tízezer dinár értékű holmit vittek magukkal. A nyomozás megindult.

— **Hasszorulás, rossz emésztés, erős bomlás, és erjedési folyamat a gyomor-bélhuzamban, bélbaktérium- és gyomorsavtúltengés, a nyelv gyulladása, az archör és a háton mutatkozó kiütések, valamint karbunkulusok a természetes »Ferenc József« keserűvíz használata mellett visszaféjldnek.** Számos gyakorló orvos a »Ferenc József« vizet már évtizedek óta mindkét nembeli felnőtteknek és iskolás gyermekeknek kitűnő sikerrel rendel. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben

## KÖZGAZDASÁG

— **Újra kísért a belső kölcsön.** Beogradból jelentik: Az állami jelzálogbank még mindig nem ejtette el azt a tervet, amely egy belső kölcsönnek a kibocsátására irányul. Ez a belső kölcsön két-háromszázmillió dinárról szólna és a célja az volna, hogy a bank eladja a zálogleveleit, mégpedig aranyparitáson és hét százalékos kamatozás mellett. A beavatottak szerint erre a belső kölcsönre már az összes előkészületek megtörténtek, csak Gyuristics Vojinnak, a bank igazgatójának Londonból való visszaérkezését várják.

— **Az indiai Domovinska-malom beszüntette az üzemét.** Beogradból jelentik: A malomipar válságos helyzete újabb áldozatot követelt. Az indiai Domovinska-malom beszüntette az üzemét és a tisztviselők nagy részét elbocsátotta. A malom egyelőre gabonaüzlettel kíván foglalkozni. Az indiai malom eddig legnagyobb részét exportra dolgozott és a budapesti Strasser és König cég tulajdona.

# KINTORNA



— Legutóbb is meghültem a vonaton, mert szemben ültem a nyitott ablakkal.  
— Miért nem cserélt helyet valakivel?  
— Nem lehetett. Rajtam kívül egy lélek sem volt a szakaszban.

\*  
A fegyházban az inspicáló tisztviselő megkérdezi az egyik rabot:  
— Maga miért van itt?  
— Egész vagyonomat egy benzinkartárba fektettem.  
— És mi volt a vagyona?  
— Egy szál gyufa.

\*  
Egy asszony panaszkodik:  
— Legjobbhan engem csapott be az a házasságszédelgő!  
— Hogyan?  
— Feleségül vett.

\*  
Egy férj meséli egyik barátjának:  
— Az orvos megtiltotta a feleségemnek, hogy a konyhában foglalatkoskodjék.  
— Miért? Talán beteg?  
— Nem ő, hanem én.

## FILM

### A Városi Mozi új kettős műsora

„A borzalmak éjszakája” és „Az áruló női harisnyakötő”

A Városi Mozi péntektől kezdve színteremtő új műsora olyan gazdag, mintha a tél kelles közepén, a fűszében volnánk. Két érdekes film szerepel a műsoron, amelyek közül az első »A borzalmak éjszakája« izgalmas dráma. Egy elhagyott farmon játszódik a cselekmény zulucafferek közt gazdálkodó fehér emberek körében. Forró trópusi viharokban, nyomasztó, feszült légkörben folyik az élethalálharc két férfi között az asszonyért. A mindvégig izgalmas filmben van néhány figyelemreméltó felvétel, így például az árvíz felvételei nagyon érdekesek és szépek. A két férfiszerepet James Kirkwood játssza, nagyszerű színészi eszközökkel adva vissza a két megszemélyesített alak ellentétes jellemét. Anna Nilsson sok átéléssel játssza a nőt, akiért a harc folyik és egy orvos alakjából Sheldon Lewis csinál tökéletes kabinetfigurát.

A másik film »Az áruló női harisnyakötő« kitűnő vígjáték. Egy titkos katonai okmány ellopása köré szövődik olyan kedves, ötletes és mulatságos bonyodalom, amint az inkább burleszkekre hajló amerikai vígjátékoktól ritkán kapunk. Egészséges humor és ellenállhatatlan komikum vonul végig a filmben, amelynek középpontjában Raymond Griffith, ez az egészen egyéni kórikus áll. Nem csuítja el magát, sőt e'lenkezőleg kinos eleganciával játssza végig szerepét és zaskethben, a fején cilinderrel fordul bele a vízbe és uszik a hullámverésben. A szalónkomikusokhoz a fajtájához tartozik, akik nagyon ritkák a filmben és emellett a legjobb akrobatákat is megszégyeníti bosszorkányosan ügyes és játszi könnyedséggel véghezvitt nehéz produkcióival. Bájos partnere a fiatal és szép Viola Dana, rokonszenves és közvetlen színész William Boyd és egy kis szerepben ismét feltűnik Anna May Wong a tehetséges és szép fiatal japán színésznő. A kitűnő kettős műsornak bizonyosan sikere lesz, mert mindenki megtalálja benne azt, amit egy mozi-műsортól kíván.



## SPORT

Meisl Hugó nyilatkozata  
a jugoszláv-magyar  
sportbékérőlA BSK hajandó osztályozót játszani  
Kinizsivel

A középeurópai kupa intézőbizottságának elnöke, Meisl Hugó hosszabb nyilatkozatot tett a jugoszláv-magyar sportviszonyról és a középeurópai kupa résztvevőiről.

— A magyar és a jugoszláv futballszövetség delegátusai közt Párisban olyan értelmű megegyezés jött létre, hogy a jugoszláv szövetség el fog járni a hatóságoknál és kieszközli, hogy a magyarországi csapatok részére játékengedélyt adjanak Jugoszlávia területére. Minthogy eddig a jugoszláv szövetség nem teljesítette ezt a kötelet, nagyon valószínűnek tartom, hogy a középeurópai kupa intézőbizottsága elé a magyarok azzal a javaslattal jönnek, hogy Jugoszláviát zárjuk ki a középeurópai kupából. Megnehezítette a jugoszláv szövetség helyzetét az az önkényes intézkedés, amellyel letiltotta a Beogradi SK temesvári játékát a Kinizsivel, azzal az indoklással, hogy a Kinizsi nem rendezte külföldi adósságait. Az, hogy a Kinizsi eleget tett-e köteleseinek, vagy sem, a középeurópai kupa intézőbizottságára tartozik, amely a temesvári mérkőzés után is dönthetett volna Románia részvétele ügyében. Az ilyen eljárással Jugoszlávia csak azt érheti el, hogy végérvényesen törölni fogjuk a kupa tagjai sorából és helyette más országot vonunk be a középeurópai küzdelmekbe.

A BSK egyébként váratlan táviratot intézett a JNS-hez, amelyben közli, hogy hajlandó két osztályozó mérkőzést játszani a Kinizsivel, az egyiket ezen a héten Temesvárott, a másikat a jövő héten Zagrebban. Minthogy azonban az osztályozó mérkőzésre kitűzött határidő most vasárnap lejárt, a JNS valószínűleg már nem tudja a BSK kérését elintézni a középeurópai kupa-bizottságban, ha csak Meisl és Fodor nem ragaszkod-

ván a prágai határozathoz, a konfliktus békés megoldására nagy súlyt helyeznek.

## Szand—SzMTC

Az idei nyári holt szezonban ugylát-szik kevés attrakcióban lesz része a szubotical közönségnek. A szubotical egyesületek nem készítettek nyári programot, úgy hogy az éves vasárnapokat klubközi mérkőzésekkel kell kitölteni.

Vasárnap a SzAND és az SzMTC  
játsszik barátságos mérkőzést.

Az új játékosokkal erősen följavult vasas-csapatban veszélyes ellenfelet kap a bajnokegyüttes, amelynek jóval többet kell nyújtani a vasárnapi játéknál, ha győzni akar.

A SzAND és az SzMTC is komplett  
csapattal veszi föl a küzdelmet,

úgy hogy igen izgalmas és érdekes mérkőzésre van kilátás. A mérkőzést a SzAND-pályán délután fél hat órai kezdettel játsszák le. Előzőleg fél három órakor a Konobar—Postás, négy órakor pedig a Villanytelep—Ferrum játszanak bajnoki mérkőzést.

Vrbász programja. A VSC és Dulcis vezetőségei közösen a nyári szezonra nívós programot állított össze: június 24-ikén a VSC az Odsaci SK-val, a Dulcis a Noviszadi AK-al, június 28. és 29-ikén az oszjeki Hajduk lesz Vrbász vendége, az első nap a VSC-vel, másnap a Dulcissal játszik.

Balázs Budapest. A szubotical ten-niszkлуб kiváló játékosa, Balázs Iván Budapestre utazott, ahol résztvesz az FTC országos teniszversenyén. Balázs, aki jelenleg kiváló formában van, a versenyen ismét szembekerül Takácsal és Krepuskával, akik a palicsi versenyen csak erős küzdelem után győzték le.

Arne Borg új világrekordja. Arne Borg, a világhírű svéd uszó egy angol mérföldön 21 perc 18.4 mp.-el új világrekordot állított föl.

Noviszad—Oszijek válogatott mérkő-zés. Noviszadról jelentik: Vasárnap Noviszad és Oszijek válogatott futballcsapatai Noviszadon mérkőznek.

## TŐZSDE

Zürich, június 21. (Zárlat.) Beograd 9.1320, Páris 20.38, London 25.31, New-york 518.70, Brüsszel 72.45, Milanó 27.25, Amsterdam 209.225, Berlin 123.99, Bécs 73.025, Szófia 3.745, Prága 15.37, Varsó 58.175, Budapest 90.455, Bukarest 3.175.

Szentl gabonaárak, június 21. A csütörtöki piacon a következő árak szerepeltek: Buza 330—335 dinár, ujbuzá augusztusi szállításra 235—240 dinár, duplikát kasszával 260 dinár, tengeri, morzsolt 285—290 dinár, takarmányárpa 275—280 dinár, zab 260 dinár, rozs 310 dinár, heremag 2000 dinár, repce 320—330 dinár, burgonya 250 dinár, bab 300 dinár, örlemények: nullás liszt 535 dinár, nullás g 535 dinár, kettes főzöliszt 515 dinár, ötös kenyérliszt 485 dinár, hetes 355 dinár, nyolcas 270 dinár, korpa 260 dinár, konkolydara 280 dinár. Irányzat lanya. Kinálat, kereslet csekély.

Noviszadi terménytőzsde, június 21. Buza: bácskai 77—78 kilós 2% 347.50—350, bácskai 78—79 kilós 2% 350—352.50, bácskai tiszavidék 78—79 kilós 2% 352.50—355, délbánáti 78—79 kilós 2% 347.50—350, felsőbánáti 345—347.50. Zab: bácskai 260—265, szerémi 260—265. Tengeri: bácskai 272.50—277.50, bácskai fehér 295—300, bánáti 270—275, szerémi 272.50—277.50. Liszt: 0gg és 0g bácskai 465—475, 2-es számú 450—460, 5-ös 440—450, 6-os 420—430, 7-es 350—360, 8-as 240—245. Korpa: bácskai jutazsákokban 215—220, szerémi 215—220, bánáti 200—210. Irányzat: lanya. Forgalom: 28 vagon.

Budapesti gabonatőzsde, június 21. A gabonatőzsde irányzata megszilárdult. Hivatalos árfolyamok pengő-értékben a határidőpiacon: Buza októberre 30.42—30.52, zárlat 30.44—30.46, márciusra 32.46—32.54, zárlat 32.52—32.54, rozs októberre 26.04—26.18, zárlat 26.10—26.12, márciusra 27.90—28.02, zárlat 27.78—28, tengeri júliusra 29.30, zárlat 29.26—29.30, májusra 25.18—25.22, zárlat 25.18—25.20. A készáru piacon: Buza 33.70—35.40, rozs 30.70—30.90, árpa 29.30, tengeri

29—30.10, zab 33—34.20, korpa 24.25—24.50.

Budapesti állatvásár, június 21. A vá-gómarhavásárra 480 állatot hajtottak fel. Árak kilónként: Ökör jobb 100—128 fillér, közepes 74—98, gyenge 42.54, bika jobb 104—114, kivételesen 120, közepes 90—102, gyenge 60—88, tehén jobb 98—116, kivételesen 118, közepes 72—96, gyenge 50—52, bivaly 61—62, növendékmarha 72—104, kicsontozni való marha 50. Irányzat élénk, az árak olcsóbbak. A sertésvásárra 2250 állatot hajtottak fel. Árak kilónként élőszuliban: Könnyű sertés 1.42—1.52, közepes 1.52—1.56, nehéz 1.56—1.60 pengő. Irányzat élénk.

Budapesti értéktőzsde, június 21. Magyar Hitel 84.8, Osztrák Hitel 47.76, Kereskedelmi Bank 114.5, Magyar Cukor 170, Georgia 15, Rimamurányi 107, Salgó 68.6, Kőszén 828, Bródi Vagon 39.8, Nasic 186, Ganz-Danubius 163.5, Ganz Vilamos 134.5, Athenaeum 38.25, Nova 51.5, Levante 22.2, Pesti Hazai 215.

Bécsi pótvásár, június 21. (Josef Saborosky & Söhne, Wien, St. Marx jelentése.) A sertés- és marhapótvásárra 200 marhát, 1506 zsirsertést és 1160 hussertést hajtottak fel. Az irányzat változatlan.

## Vizállás

A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bezdán 418 (—8), Apatin 510 (—3), Vukovár 410 (0), Palánka 398 (0), Noviszad 298 (—99), Zemun 304 (—4), Pancsevo 300 (—8), Szmederevo 380 (—2), Orsava 325 (—3). Dráva: Oszijek 280 (+14). Száva: Mitrovica 198 (—8), Beograd 258 (0). Tisza: Senta (+24), Titel 402 (+5).

## Háromszáz dinár

értéket meghaladó  
könyvrendelést

## részletfizetésre

is szállít

A „MINERVA” KÖNYVOSZTALYA

— Csak értékes könyvet adunk el. —

## Louis Hémon :

## AZ ÖKÖLVIVÓ

## Sportregény

(38)

Az újság Lady Hailsham térdére esett. Sze-me ragyogott, vére arcába tódult, megindultnak, izgatottan látszott.

Pat nem tulsokat értve a felolvasottak-ból, meglehetősen zavarban volt.

— Mennyi mókát találunk ki, — mondta.

A Lady csak nézte lángoló tekintettel, ennyi egyszerűség bámulatos és megható megnyilvánulás volt számára. Néhány pillanat múlva felállt és Pat mögé került.

— Csakja le a szemét, Patrick Malone, — szólt hozzá halkán.

Mosolyogva, meglepetve engedelmeskedett a fiú, önmagától kérdezve, mi következhetik most. Ez következett: könnyű lepkeként érinti arcát két kicsi, finom kéz, utána még enyhébben érinti a két, rövid pillanatra arcához érő ajak.

— Patrick Malone, a régi haza asszonyai is büszkéek magára... Ezt a szegény, dagadt homlokért kapja... ezt a szegény szeméért, a szegény, fájó orcáért és a panasz nélkül vérző, szegény ajkákért... Nem! Ne mozduljon! Ne beszéljen!... Maradjon... most játszom valamit a maga számára.

A zongorához ment, leült, az ujjai alól fel-szálló, gyengéd, de egyben izgató dallam pillanatok alatt féktelenül száguldó galoppá fejlődött, majd lassu panasszá halkult. Pat mozdulatlanul ült karosszékében és messziről nézte a nőt.

Fáradtságot, zavart érzett, izgalmak hajlamosan, mintha a kimerültség, a fájdalom és az elszenvedett ütések lelke mélyéig megrendítették volna.

És a csókok... még ott érezte sebzett arcán könnyű cirógatásukat... egy Lady csókolta

meg, igazi Lady, szép, gazdag... És ez a különös muzsika... néki játssza, Patnek... A fényűző butorok, szőnyegek, bronzok, az »arisztók« pompás, gyönyörű életének varázslatos kerete... És az a sok pénz, az övé, ő is gazdag... a kifinomult, előkelő férfiak és asszonyok barátsága; mindaz a meglepő dolog, amit az újságok róla irnak...

Azt hitte, hogy csodálatos módon átkelt a határvonalon — a közönséges embereket és a maga körül látott másfajta embereket elválasztó határvonalon; és elszédült a felfedezés gyönyörtől.

Lord Westmount és nővére szembenéltak Lady Hailsham budoárjában.

A Lady uccai ruhába öltözve, távozni készült, mikor fivérének kissé váratlan látogatása itthon marasztalta. Látva a férfi bosszankodó arcát és szokásos, elégedetlenkedő viselkedését, nyilvánvaló volt, hogy társalgásuk az ő külön világukban élő emberek szemében oly gyűlöletes és közönséges vitává fajult.

Lady Hailsham — épen ellenkezőleg — feltétlenül vidámnak és gunyolódásra hajlamosnak látszott.

— Nem! mondta. Bátran lecsillapíthatja nyugtalanságát, óh, fivérek leggyengédebbje és legördődőbbje! Nem szándékozom magam barátja és pártfogoltja, Patrick Malone ur által elcsábíttatni. Ha nekem most tetszik vele lenni és egy ideig elszórakoztatni, ez az én magánügyem. Kedves Tom, a maga közbelépése egy kicsit nevetséges is, tudhatná, ha bizonyos vakmerőségekkel meg is lepem néha társaságunk tagjait, körülbelül mindig tudom, hol kell megállnom...

— Ebben nem kétekedem, felelte a Lord. — Őszintén megmondom, hogy nem csak erről van szó. Nem félek, hogy szegény Pat iránt lángoló szenvedélyt érezne, de nyilvánosan mutatkozik vele, társaságunknak inycnc falatot szolgál pletykáhségek kielégítésére és könnyen elcsavarintja Pat fejét! Kérem, gondolja végig: ki ő, honnan

származik, legyen okos és nagylelkű, ne boldogítsa és ne borítsa fel a szegény ördög egyensúlyát.

Lady Hailsham meglepetésében hosszan kacagott:

— No, ez igazán pompás!... Csodálkoztam is egy kissé, hogy hírnevem meg lelki nyugalmam épsége egyszerre ennyire nyugtalanítja és ime, valójában Patrick Malone szive, jövője, talán a hírneve is izgatja és nem én! Nyugodjék meg: megelégszem a derék fiú szórakoztatásával — magam is szórakozom ugyanakkor — amíg a keze meggyógyul. Csak muló időtöltés vagyok neki, ama sokkal fontosabb és egyéniségének jobban megfelelő szórakozások között, amikkel szolgáltak és szolgálnak majd Sam Langdon a kiváló néger és Serrurier a tiszteletreméltó francia. Én csak a felvonásközi zene vagyok...

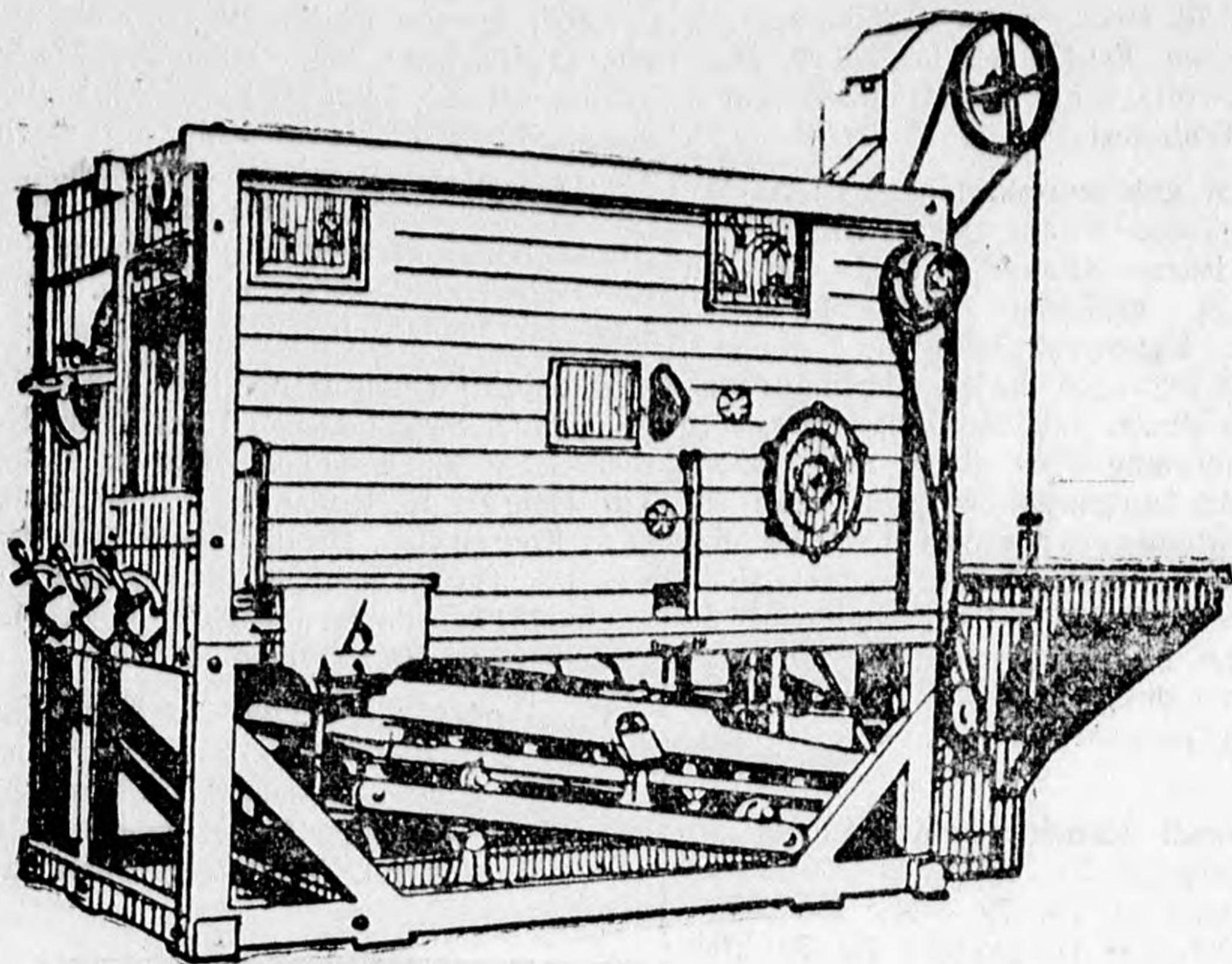
És gondolja meg, tulajdonképen semmit sem veszít vagy kockáztat társaságomban és sokat nyer. Már megtanulta, hogyan kell az uccán a hölgy balján sétálni, kulturemberként használni az evőeszközöket és kalapot emelni mindig, amikor illik és a kellő időben... Az én kezemből kikerülve, Pat Malone már méltó lesz diszhelyet elfoglalni a bukmékerek és koreszmárosok, nyilvánvalóan számára teljesen megfelelő társaságban és — hála az én fáradozásomnak — ő ott páratlanul fénylő csillag lesz.

Ne féltse Patet, kedves Tom fivérem — mihelyt a keze elég erős lesz, hogy a tréninghez fogjon és a franciát leverje, életében elfoglalt picit helyecskémet átengedem az őt ápoló, masszírozó, kiképező bátor fiúk csapatjának, visszavonulok a színpalak mögé vagy inkább a terembe, messziről szemlélni hivatása betöltését.

Saját vallomása szerint Lady Hailsham nem az első merészségnél tartott, különböző változatban, sokszor fittyet hányt az ő világában élő emberek által nagyban — egészen elfogadott és tiszteletben tartott illemszabályoknak.

(Folyt. köv.)

# Többtermelés? — Vetőmagtisztítás! a köz- és mezőgazdaság legégetőbb problémája!



»**P  
E  
T  
K  
U  
S**«

1. Vetőmagmegtakarítás mellett nagyobb terméseredmény!
2. Tisztított vetőmag használata mellett gyakorlatilag cca 6 m.-mázsa termés-többlet kisholdanként!
3. Mindennemű gabona és egyéb vetőmag tisztítására és osztályozására alkalmas!
4. Általában 99,9% a „PETKUS“-sal elérhető tisztasági eredmény!

**Üzemben megtekinthető:**  
a jugoszláviai vezérképviselnél

5944

Telefon: 22—86. sz. **Bárdos és Brachfeld, Novisad** Željeznička 105—107

**NYILT-TÉR**

**Thomas,**

szégyen lángja égeti arcomat, ha eddigi házasi-életemre gondolkodom. Csak idegen városban, ismeretlen emberek között tudnék veled új életet kezdeni

**Regine**

059

Községi Előjáróság Bácska Topola.

Szám: 4981—928.

**Hirdetmény**

Topola község árlejtés után 25 vagon tűzifát óhajt beszerezni. A fa száraz bükkhasáb kell hogy legyen. Bővebb feltételek a községi előjáróságnál megtudhatók. Az árlejtés 1928 július 1-én d. e. 10 órakor fog megtartatni. A 100 dináros bélyeggel ellátott árajánlatok hivatalos órák alatt a községi előjáróságnál nyújthatók be.

Bácska Topola, 1928 junius 16.

6209

Községi előjáróság.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy szabóműhelyemet a Huspiacról

**Harambaš čeva ul. 29. szám alá** (pravni fakultet utcája) helyeztem át.

6244

**SZÉKELY A.**  
férfiszabó. - Telefon 820

**Felhívás!**

Alulírott Barasics Ferenc és Társa szuboticiai cég megvettem Vojnic Zélics Kálmántól és Fekete Dénesné szül. Horváth Ceciliától a „Pogrebni Zavod Kolo-man Vojnić Z. i drug“ név alatt folytatott temetkezési vállalatot, ezért felhívjuk a fenti cég hitelezőit, hogy követeléseiket folyó évi junius hó 27-ig Dr. Klein Mátyás szuboticiai ügyvédnél annál is inkább jelentsék be, mert a később bejelentett követeléseket figyelembe nem vesszük.

Kelt Szuboticán, 1928. év junius hó 20.

**Barasics Ferenc és Társa**

6311

**BELA SPITZER**  
DRVENA INDUSTRIJA  
SUBOTICA  
BABAJOŠEVA  
ULICA

**ABLAKÜVEGET**  
tűkőruveget, eszszolt üveget, saját gyártmányul ajánl  
Drag. Obradović, Beograd  
Kr. Milana 31 (Uroševa Pivnica)  
Telefon 31—99 4588

**Somborban**  
a Bácsmegeyi Napló  
részére  
**hirdetéseket**  
Dr. Szántó Miklós  
Apatini ut 48. vesz fel.  
Telefonszám 341.

Jó és olcsó könyvet csak a Minerva könyvostályában vehet!

**Keresünk**  
agilis ügynököket (képviselőket) állami értékpapírok részleteire való eladására az egész SHS királyság területére. Legkedvezőbb feltételeket nyújtjuk. Előnyben részesülnek akik már ebben a szakmában műödtek. Ajánlatok „Agraria“ Banka Beograd, Knez Mihajlova ulica 41. címre küldendők

**Valódi amerikai manilla,**  
valamint kenderkévekötő-, továbbá gabonás-, lisztes- és korpászsák-, vízmentes ponyva-, kert- és tűzoltó-tömlő- és zsinegáru-szükségletét legolcsóbban  
**Weitzenfeld és Társa**  
cégnél Subotica, I. Cara Dušana ulica 1 fedezheti.  
Interurban telefon 192  
Kérjen árajánlatot! Kérjen árajánlatot!

**Üzembeszüntetés miatt eladó:**  
**1 drb esztergapad** vezérorsóval, tergalozás automatikus előtámassal, 200 mm. csúszó távolság, 250 mm. csúszó magasság, teljes felszereléssel, továbbá  
**1 drb Shaping** univerzálisan állítható munkapaddal, 400 mm. maximális készlettel.  
Mindkét géphez előkészítő, továbbá transzmisszió 7 méter csapágyakkal és szifárcsákkal, maghjáshoz 3, 5 HP 110 voltos villanymotor.  
Érdeklődők forduljanak „Jókurban“ jellegre Schmolka hirdetőiroda Novisad 6121

Ha **KÖNYVSZAKÉRTŐRE** lesz szüksége írjon **Borbély L. Novisad**, postafiók 75 címre

**Nyári öltöny-**  
és tenniszruhá-különlegességek nagy választékban kaphatók  
**Vojislav Vasiljević**  
uriszabóság 10845  
Subotica, Manojlovićeva ulica 7, Petikosić palota

**Dungyerszky Lázár**  
beeskereki sörgyára  
**árusit jeget**  
privát fogyasztóknak is.  
**12 1/2 kgr.-os tábla jég ára 7 dinár**  
Kapható mindennap reggel 6—8-ig és d. n. 5—6-ig

**Eladó motorosónak**  
**45 HP, új állapotban**  
személyszállításra és vontatásra is alkalmas  
Erdeklődni lehet: Schmolka Novisad, Jevrejska ul. 7 6029

**6** személyes a rozsz **6**  
szalvétával, fehér (inom lenvászonból)  
izlésesen előrajzolva csak 160 din. Utánvétellel bérmentve szállítja:  
**Leopold Sámuel, Senta**  
Modern előnyomda-berendezési gyára 946

Kovács Antal-féle téglagyár bérlelje  
**Hermann Vilmos, Subotica**  
ajánl legolcsóbban mindenfajta építő  
**TÉGLÁT**  
chamotte-téglát és -lisztet saját iparvágányán waggonba rakva,  
valamint Suboticán az építkezés helyszínére szállítva, kedvező fizetési feltételek mellett  
Levél- és táviratcím:  
**Hermann Vilmos Subotica**  
Karadžićeva 12 Telefon: 7-69

Nyári uri divat különlegességek **Ukovics Gerő Subotica** Habig, Borsalino és Panizza-kalapk. L. B. O. uri és női harisnyák egyedüli lerakata. Férfi fehérneműek mérték szerint is. Fürdőkosztümök, nyakkendők dus választékban. — Szolid árak!

**Permetezők figyelmébe!**  
 Kékkő, montecatini 99%  
 Rézkénpor, 10% és 20%  
 Kénpor, I-a, „Floriastela”  
**Aloe**  
 Schwinfurthi zöld, 100%  
 Quas-lal gyförgács  
 Kírmész, 115% és  
 Rafia extra mayunga  
 lego-csöbbsen beszerezhető  
**KURTES MILOS**  
 fűszer- és osemegelő le'eben  
 Subotica, Huspirc. T. telef. 183

**Törött dió**  
 szép fehér, minden  
 mennyiségben, kgr.-ja  
**27 din.**  
**Schäffer Rózánál**  
 Subotica, Telefon 573  
 (a főpostával szemben) 450

**Uj Wells-könyvek**  
**A püspök lelke**  
 Regény nagyon kevés szerelemmel, a lelkiismeretről és vallásról és az életnek igazi bonyodalmairól. **Ára 55 dinár.**

**Az uj Machiavelli**  
 (Három kötet)  
 Az uj Machiavelli, melynek szerelmi bonyodalmai az író lelki élményeivel és második házasságának történetével szoros kapcsolatban állnak, egy fiatal, törekvő politikus házasságának, szerelmének és pályafutása hirtelen összeroppanásának ragyogóan megírt története.  
**Ára 75 dinár, mindkét könyv kapható a Minerva r. t. könyvosztályában.**

**A kávé akkor jó ha friss!**  
**Sugár Manó**  
 cégnél minden 20 dinár után 1 **Amicla** bélyeg jár

**99%  
 Montecatini olasz kékkő  
 I-a Majunga rafia  
 Zöldpor  
 Légyförgács  
 Aloe**  
 a lego-csöbbsen kapható  
 nagyban is Nojosev Gáza  
 cégnél, Szubotica. 4413

**Permet-zók**  
 Pálunkafőszkazának  
 Réz-tisztók  
**Rézedények és Rézárak**  
 készítése és szakszerű javítása  
**Hován László**  
 rézművesné!  
 Subotica, Zrinjski trg 24

**Tüzifa**  
 magánosok és kereskedők részére **vagontételben** azonnali vagy későbbi szállításhoz olcsó áron kapható  
**Ács Andor**  
**SUBOTICA** 6203

**Perinum**  
 fenyőszoborszesz  
 üdit és minden **baj ellen**  
 legbiztosabban megvéd 1913

**Női fodrászat**  
 Hajvágás  
 ondolálás  
 fejmosás  
 manikűr **8 din.**  
 Vizondolás, hajfestés,  
 Henna-vai garantiát e-ső-  
 rangu kiszolgálás. Főfi  
 munkacso. 6. sz.  
**Somogyi és Vass**  
 férfi és női fodrászalon  
 6309

**A legjobb és legfontosabb zsebóra a „ZENIT”**

**A neuchâtel (Svájc) nemzetközi kiállításán 26 első díjat nyert!**  
 A „ZENIT” zsebrák technikai kidolgozása a legkételetesebb, megbízhatóságuk a legnagyobb, pontosságuk felülmúlhatatlan, mert 24 óra alatt az é. hajlati és légnyomás viszonyok folytán mindössze a másodperc egy ezredrészével térnek el a pontos időtől  
 Párisban 1900-as kiállításán és 1896-i gènevai kiállításán aranyéremmel kitüntetve  
 A „ZENIT” órák különböző fajai: férfi aranyóra, egyfedelű 2400, 2600, 3000, 3500, 4000 dináros aron kétfedélű 3300, 3600, 4000, 4500, 5000, 5600 dináros aron  
 Női arany karkötőóra 2000, 2200, 2400, 2600, 2800, 3000, 3200 dináros aron  
 Női ezüst karkötőóra 1000, 1360, 1500 dinár  
 Tula elűst, emaillezve, egyfedelű 1000 és 1200 dinár, kétfedélű 1200, 1300 és 1800 dinár

**Nikkelóra, egyfedelű 480 dinár**

**Ezüstóra vésettél egyfedelű 800 dinár**

**Acélóra, egyfedelű 480 dinár**

**Nikkelóra, egyfedelű 480, 650, 700 dinár**

**ZENIT ébresztőóra, világító rádium óralappal és mutatókkal 350 dinár**

**Valódi vasutas szolgáltató óra „Zenit” S. H. S. 600 dinár D. D. Z. 520 dinár**

**Egyfedelű nikkel vasutas szolgáltató óra ZENIT SHS. 600 dinár**

**Minden óráért írásbeli garanciát vállalunk!**  
**SHS. királyságbeli vezérképviselő**

**Mih. P. Petković i Komp.**  
 kir. udvari órák és ékszerészek  
**Terazije 38 Beograd Telefon 24** 6049

**Mondd meg fiam, de okosan beszélj! Melyik állat a nagyobbik veszély?**

A kórokozó szúnyogok sokkal fenyegetőbb veszélyt jelentenek az emberi életre, mint a tigris. A szúnyogok tenyészhelyeikről — párolgás mocsarakból és pöcegödrökből — malária és más gyilkos lázak csiráit hordják szét. A szúnyogok tönkreteszik éjjeli nyugalunkat és megmérgezik testünket. Pusztítsuk el őket, mielőtt áldozatul esünk nekik. Flit a mi védőpajzsunk, ne takarékoskodjunk vele.

Flitelés percek alatt megtisztítja otthonunkat a kórokozó legyek, szúnyogok, darazsak, poloskák, svábbogarak, hangyák, bolhák és tetvek tömegétől. A Flit kifürkész azokat a legelrejtettebb zugokat, ahol a rovarok búvóhelyeiken tenyésznek és ott elpusztítja petéiket. Flitelés megöli a molyokat és lárváikat, amelyek lyukat rágnak a szövetekbe. Flit megóvja a ruhaneműeket. Használata könnyű. Nem hagy foltot. Világhírű tudósok tökéletesítették a Flit rovarirtót. Biztos pusztulást hoz a rovarokra, de teljesen ártalmatlan emberre és háziállatra. Mindenütt kapható.

**Flit**  
 Sárga kanna fekete sávval

**Elpusztulnak: legyek, szúnyogok, hangyák, poloskák, svábbogarak, molyok, bolhák.**  
 Óvakodjunk az utánszatóktól! Csak eredeti, plombált Flit-kannát fogadjunk el!

**Főterakat Jugoszlávia részére:  
 Jugoszláviai Standard Oil Co. Belgrad**

**Havi részletre**  
 vásárolhat egy komplett hálót, ebédlőt és mindennemű butort. Megnagyobbított üzemünkben a legmodernebb butorokat elsőrendűen készítjük. Forduljon hozzánk bizalommal, mielőtt butort vásárol!

**Szenti és Virág műbutorgyár**  
 Subotica, Sudarevićeva ul. 54-56. Tel. 383 3407

**Csak jó könyvet vegyen!  
 Csak a jó könyv olcsó!  
 Csak jó könyvet szállítunk!  
 Bácsmegeyi Napló könyvosztálya**

**“Dama” Divatszalon Subotica**  
**TOLSTOJEVA ULICA 21. SZ.**

